

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group Sh.a - Dega Kosovë

**Pasqyrat Financiare të përgatitura në përputhje me Standardet
Ndërkombëtare të Raportimit Financiar dhe skedulet plotesuese
Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020**

Tabela e përmbajtjes

Raporti i audituesit të pavarur	i
Pasqyra e pozicionit financiar	1
Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	2
Pasqyra e ndryshimeve në mbetjen neto që i takon zyrës qendrore	3
Pasqyra e flukseve monetare	4
1. Informacione të përgjithshme	5
2. Mjedisi i funksionimit të Degës	5
3. Bazat e kontabilitetit	6
4. Zbatimi i standardeve dhe interpretimeve të reja ose të rishikuara	6
5. Standardet e reja kontabël	7
6. Politika të rëndësishme kontabël	8
7. Menaxhimi i rrezikut të sigurimit	15
8. Menaxhimi i rrezikut financiar	20
9. Vlerësimet dhe gjykimet në zbatimin e politikave kontabël	23
10. Vlera e drejtë	24
11. Aktive afatgjata materiale	25
12. Aktivet me të drejte perdorimi dhe detyrimet për qira	25
13. Aktivet afatgjata jomateriale	26
14. Aktive të risigurimit	27
15. Aktive financiare të mbajtura me kosto të amortizuar	27
16. Depozita me afat me banka	28
17. Shpenzimet e shtyra të marrjes në sigurim	28
18. Llogari të arkëtueshme nga sigurimi dhe të tjera	29
19. Aktive të tjera	29
20. Mjete monetare dhe ekuivalentë me to	30
21. Kapitali themeltar	30
22. Detyrime për kontratat e sigurimit	30
23. Rezerva e primit të pafitur	31
24. Depozita e risiguruesit	31
25. Detyrime nga aktiviteti i sigurimit dhe të tjera	31
26. Prime të shkruara bruto	32
27. Prime të ceduara tek risiguruesit	32
28. Shpenzimet e marrjes në sigurim	32
29. Shpenzimet administrative	33
30. Të ardhura nga komisionet e risigurimit	34
31. Të ardhura nga investimet dhe shpenzimet financiare	34
32. Tatimi mbi fitimin	34
33. Angazhime dhe detyrime të kushtezuara	35
34. Palët e lidhura	35
35. Ngjarje pas dates së raportimit	36
Skedule plotesuse	37

Raporti i Auditorit të pavarur

Drejtuar aksionareve të Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group SH.A.:

Raport për auditimin e pasqyrave financiare

Opinionin ynë

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group SH.A. Dega në Kosovë ("Dega") më 31 dhjetor 2020, si dhe performancën e saj financiare dhe flukset monetare për vitin e mbyllur në atë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar.

Ne kemi audituar

Pasqyrat financiare të Degës përfshijnë:

- pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2020;
- pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse për vitin e mbyllur në atë datë;
- pasqyrën e ndryshimeve në mbetjen neto që i takon zyrës qendrore për vitin e mbyllur në atë datë;
- pasqyrën e flukseve monetare për vitin e mbyllur në atë datë; dhe
- shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare, të cilat përfshijnë politikat e rëndësishme kontabël dhe informacione të tjera shpjeguese.

Baza për opinionin

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve përshkruhen më tej në seksionin *Përgjegjësitë e auditorit për auditimin e pasqyrave financiare të raportit tonë*.

Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi marrë është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë.

Pavarësia

Ne jemi të pavarur nga Dega në përputhje me Kodin Ndërkombëtar të Etikës për Profesionin e Kontabilistit (që përfshin edhe Standardet Ndërkombëtare të Pavarësisë) të Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Etikës për Kontabilistët (kodi i BSNEK) dhe kërkesat e etikës të Këshillit të Kosovës për Raportim Financiar (KKRF) të cilat janë të zbatueshme për auditimin tonë të pasqyrave financiare në Republikën e Kosovës. Ne kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me kodin e BSNEK-së dhe kërkesat e etikës së KKRF-së.

Ky version i raportit tonë është përkthim i versionit origjinal të përgatitur në gjuhën Angleze. Ndërkohë, janë marrë të gjitha masat që përkthimi të jetë një paraqitje sa më e mirë e versionit origjinal. Megjithatë, në lidhje me çështjet e interpretimit të informacionit, këndvështrimet apo opinionet, versioni i raportit tonë në gjuhën origjinale ka përparësi ndaj këtij përkthimi.

PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K.
Rr. Mujo Ulqinaku, Nr. 5, Ap. 10, Qyteza Pejton, 10 000, Prishtinë, Kosovë
T: +383 (0) 38 722 555, www.pwc.com/ks

Shërbimet joaudituese

Ne deklarojmë se, në dijeninë tonë më të mirë, shërbimet joaudituese të cilat ia kemi ofruar Degës janë në përputhje me ligjet dhe rregulloret në fuqi në Republikën e Kosovës dhe nuk kemi ofruar shërbime joaudituese të cilat janë të ndaluara nga neni 5 "Ndalimi i ofrimit të shërbimeve joaudituese" i Udhëzimit Administrativ Nr. 02/2019 "Për Pavarësinë e Auditorëve Ligjor dhe Firmave të Auditimit".

Përqasja jonë e auditimit

Përmbledhje

Materialiteti

- Materialiteti i përgjithshëm për pasqyrat financiare të Degës: 240 mijë Euro, që përfaqëson përafërsisht 2% të primeve të shkruara bruto.

Çështjet e rëndësishme të auditimit

- Çmuarjet kontabël në lidhje me detyrimet për kontratat e sigurimit për biznesin jo-jete.

Si pjesë të planifikimit të auditimit tonë, ne kemi përcaktuar materialitetin dhe kemi vlerësuar rreziqet e anomalive materiale në pasqyrat financiare. Në veçanti, ne kemi marrë në konsideratë gjykimet subjektive të kryera nga Drejtuesit; për shembull, në lidhje me çmuarjet e rëndësishme kontabël të cilat kanë përfshirë supozime dhe marrje në konsideratë të ngjarjeve të ardhshme të cilat vetvetiu përmbajnë pasiguri. Si në të gjitha auditimet tona, ne kemi adresuar gjithashtu rrezikun e anashkalimit të kontrolleve nga Drejtuesit, duke përfshirë ndër të tjera marrjen në konsideratë nëse ka pasur evidencë të anshmërisë e cila përbën rrezik të anomalisë materiale si rrjedhojë e mashtrimit.

Ne kemi përshtatur qëllimin e auditimit tonë në mënyrë që të kryejmë procedura të mjaftueshme për të na dhënë mundësinë të japim një opinion për pasqyrat financiare në tërësi, duke marrë në konsideratë strukturën e Degës, proceset dhe kontrollet e kontabilitetit, dhe industrinë në të cilën Dega operon.

Materialiteti

Qëllimi i auditimit tonë ndikohet nga zbatimi ynë i materialitetit. Një auditim është i planifikuar në mënyrë të tillë që ne të arrijmë siguri të arsyeshme që pasqyrat financiare nuk përmbajnë anomali materiale. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i mashtrimit apo pasaktësive dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht apo të marra së bashku, ekziston një pritshmëri e arsyeshme që të ndikojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Bazuar në gjykimin tonë profesional, ne kemi përcaktuar pragje të caktuara sasiore për materialitetin, duke përfshirë materialitetin e përgjithshëm të Degës për pasqyrat financiare në tërësi, siç tregohet në tabelën e mëposhtme. Këto, bashkë me faktorët cilësorë, na kanë ndihmuar të përcaktojmë qëllimin e auditimit si dhe natyrën, kohën dhe shtrirjen e procedurave tona të auditimit dhe vlerësimin e efekteve të anomalive individualisht apo të marra së bashku në pasqyrat financiare në tërësi, kur ka të tilla.

Materialiteti i përgjithshëm	240 mijë Euro
Si e kemi përcaktuar	Përafërsisht 2% e primeve të shkruara bruto
Arsyetimi për përdorimin e nivelit referues të zbatuar të materialitetit	<p>Dega është e orientuar drejt fitimit. Megjithatë, marrë parasysh luhatjet në fitimet e Degës, është konsideruar që fitimi nuk përfaqëson në mënyrë të duhur madhësinë relative të veprimtarisë së Degës, gjë që e bën më pak të përshtatshëm si nivel referues për përcaktim të materialitetit. Për këto arsye, sipas nesh, fitimi para tatimit nuk është niveli referues i përshtatshëm për të përcaktuar materialitetin për pasqyrat financiare. Bazuar në sa më sipër, ne kemi përdorur një matës tjetër të lidhur me performancën, përkatësisht primet e shkruara bruto, si nivel referues për materialitetin tonë.</p> <p>Ne kemi zgjedhur nivelin 2% duke qenë se ne besojmë se ky nivel është brenda vargut të pranueshëm të pragjeve sasiore të materialitetit për nivelin e përcaktuar të referimit, duke marrë parasysh rrethanat përkatëse.</p>

Çështjet e rëndësishme të auditimit

Çështjet e rëndësishme të auditimit, janë ato çështje të cilat, në gjykimin tonë profesional, ishin shumë të rëndësishme në auditimin tonë të pasqyrave financiare të periudhës aktuale. Këto çështje janë adresuar në kontekst të auditimit tonë të pasqyrave financiare në tërësi, dhe në formimin e opinionit tonë, dhe ne nuk japim opinion të veçantë për këto çështje.

Çështja e rëndësishme e auditimit	Si e ka adresuar auditimi jonë çështjen e rëndësishme të auditimit
<p><i>Çmuarjet kontabël në lidhje me detyrimet për kontratat e sigurimit.</i></p> <p>Rezervat e dëmeve për biznesin jo-jetë kanë të bëjnë me:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rezerva për dëmet e raportuara por të pazgjdhura ("RBNS"); • Rezerva për dëmet e ndodhura por të paraportuara ("IBNR"); dhe • Rezerva për dëmet e ndodhura por jo mjaftueshëm të raportuara (IBNER). <p>Dega ka regjistruar RBNS, IBNR dhe IBNER siç paraqitet në Shënimin 22 të pasqyrave financiare -</p>	<p>Përjasja jonë e auditimit ishte si vijon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ne vlerësuam dhe testuam efektivitetin e hartimit dhe funksionimit të kontrolleve të zgjedhura, si manuale ashtu edhe atyre të varura nga teknologjia e informacionit, në lidhje me ciklin e dëmeve që lidhen me rezervat. • Për një kampion të dosjeve të dëmeve, ne testuam se rezerva e dëmit rivlerësohet në fund të çdo muaji dhe përditësohet në mënyrë periodike me informacione të reja relevante. • Ne kemi zbatuar kritere specifike të rrezikut për popullatën e RBNS në 31 dhjetor 2020 në mënyrë që të identifikojmë ndonjë dëm të pazakontë.

Çështja e rëndësishme e auditimit

si detyrime për kontratat e sigurimit në shumën prej 10,172,190 Euro.

Vlerësimet e rezervave të dëmeve u konsideruan si një çështje kryesore e auditimit për shkak të peshës relativisht të lartë të rezervave të dëmeve në detyrimet totale të Degës, ndikimit të tyre të mundshëm në rezultatet e Degës dhe nivelit të gjykimit të përfshirë në vlerësimin e mjaftueshmërisë së këtyre rezervave.

Edhe pse të gjitha llojet e rezervave të specifikuar më lart vlerësohen për dëmet e ndodhura që Dega do të duhet të zgjidhë në të ardhmen, natyra e vlerësimeve dhe shkalla e kërkuar e gjykimit është e ndryshme për çdo rezervë.

RBNS vlerësohet dhe përditësohet çdo muaj bazuar në informacionin mbi dëmet e raportuara në Degë, në mënyrë që rezerva e akumuluar të jetë e mjaftueshme për të mbuluar zgjidhjen e atyre dëmeve bazuar në veçoritë e secilit dëm.

IBNR përcaktohet bazuar në vlerësimin e Degës për dëmet e pritshme për ngjarjet që kanë ndodhur por nuk janë raportuar ende. Vlerësimi përkatës kryhet në bazë të metodave aktuariale dhe të dhënave historike për një periudhë të tillë përfaqësuese që IBNR të jetë e mjaftueshme për të mbuluar dëmet e ndodhura që do të raportohen në periudhat financiare në vijim.

IBNER është njohur si rezervë në raport me shpenzimet e pritshme të dëmeve, të cilat tejkalojnë vlerësimin fillestar. Kjo rezerva krijohet për të adresuar zhvillimet e ardhshme të dëmeve në bazë të informacioneve të mëtejshme kur ato vendosen në dispozicion. Drejtuesit presin që këto llogaritje të mbulojnë dëmet që Dega mund të pësojë si rezultat i çështjeve gjyqësore.

Si e ka adresuar auditimi jonë çështjen e rëndësishme të auditimit

Kriteret u përcaktuan bazuar në njohuritë dhe kuptimin tonë të veprimtarisë së Degës dhe industrisë.

- Për një kampion të dosjeve të dëmeve të identifikuara pas zbatimit të secilit kriter të rrezikut, ne kërkuam dhe morëm një shpjegim në lidhje me vlerësimin e rezervës nga Drejtuesit e Degës. Kur ishte e nevojshme, ne i vërtetuam shpjegimet duke iu referuar dokumenteve mbështetëse përkatëse.
- Për IBNR dhe IBNER kemi vlerësuar metodologjinë e përdorur nga Dega dhe kemi vërtetuar të dhënat bazë të përdorura në modelet e Degës. Në lidhje me IBNR, specialistët tanë aktuarë zhvilluan një vlerësim të pavarur të pritshmërive për të vlerësuar nivelin e rezervave të pritura për linjat e rëndësishme të biznesit.
- Kryem analiza të mëtejshme për ato raste ku u gjetën dallime materiale midis pritjeve tona dhe vlerësimeve të Drejtuesve.
- Për të marrë në konsideratë anshmërinë e mundshme në vlerësimin e Drejtuesve, ne kemi vlerësuar përshtatshmërinë e rezervave të RBNS dhe IBNR të raportuara në fund të periudhës së raportimit paraprak, përkatësisht me 31 dhjetor 2019 kundrejt dëmeve të paguara dhe rezervës për dëme krijuar gjatë vitit 2020 ("analiza e shmangies") dhe ne i morëm në konsideratë rezultatet e kësaj analize në supozimin e përdorur për vlerësimin e RBNS dhe IBNR më 31 dhjetor 2020.

Informacionet e tjera

Drejtuesit janë përgjegjës për informacionet e tjera. Informacionet e tjera përmbajnë skedulet plotësuese që përfshijnë "Aftësinë paguese" dhe "Tabelën për llogaritjen e kapitalit" (por që nuk i përfshijnë pasqyrat financiare dhe raportin tonë të auditorit).

Opinioni ynë për pasqyrat financiare nuk përfshin informacionet e tjera dhe ne nuk do të shprehim asnjë formë sigurie në lidhje me to.

Në lidhje me auditimin tonë të pasqyrave financiare, përgjegjësia jonë është të lexojmë informacionet e tjera dhe, gjatë këtij procesi, të vlerësojmë nëse informacionet e tjera nuk pajtohen në mënyrë të rëndësishme me pasqyrat financiare apo me kuptueshmërinë që ne kemi mbledhur gjatë auditimit, ose nëse informacionet e tjera përmbajnë anomali të rëndësishme.

Nëse, bazuar në punën që kemi kryer, arrijmë në përfundim se ekziston një anomali materiale në këto informacione të tjera, ne jemi të detyruar ta raportojmë atë fakt. Nuk kemi asgjë për të raportuar në këtë drejtim.

Përgjegjësitë e drejtuesve dhe të personave të ngarkuar me qeverisjen në lidhje me pasqyrat financiare

Drejtuesit janë përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar, dhe për kontrollet e brendshme, të cilat Drejtuesit i gjykojnë të nevojshme për përgatitjen e pasqyrave financiare pa anomali materiale, qofshin ato për shkak të mashtrimit apo pasaktësive.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, Drejtuesit e Degës janë përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Degës për të kryer veprimtarinë në vijimësi, duke vënë në dispozicion informacione për çështjet që kanë të bëjnë me vijueshmërinë e aktivitetit, nëse është e zbatueshme, përveç rasteve kur Drejtuesit synojnë ta likuidojë Degën apo ajo të ndërpresë aktivitetin, ose nëse nuk ka alternativë tjetër reale përveç sa më sipër.

Personat e ngarkuar me qeverisjen e Degës janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Degës.

Përgjegjësitë e auditorit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë të arrijmë siguri të arsyeshme që pasqyrat financiare në tërësi, nuk përmbajnë anomali materiale, qofshin ato për shkak të mashtrimit apo të pasaktësive, dhe të lëshojmë një raport auditimi, duke përfshirë opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk jep garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë, në rast se ekziston, një anomali materiale. Anomali të mund të vijnë si rezultat i mashtrimit apo pasaktësive dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht apo të marra së bashku, ekziston një pritshmëri e arsyeshme që të ndikojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykim profesional dhe ruajmë skepticizëm profesional gjatë gjithë procesit të auditimit. Për më tepër, ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalisë materiale në pasqyrat financiare, si rezultat i mashtrimit apo pasaktësisë, hartojmë dhe kryejmë procedura auditimi që i përgjigjen këtyre rreziqeve, si dhe sigurojmë të dhëna të mjaftueshme dhe të përshtatshme të auditimit, në mënyrë që të shërbejnë si bazë për opinionin tonë. Rreziku për të mos identifikuar një anomali materiale si rezultat i mashtrimit është më i lartë sesa një anomali si rezultat i pasaktësisë, për shkak se mashtrimi mund të përfshijë një marrëveshje të fshehtë, falsifikim, mosveprim të qëllimshëm, shtrembërim, ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.
- Sigurojmë kuptueshmëri të kontrolleve të brendshme që mund të jenë të nevojshme për hartimin e procedurave të auditimit që u përshtaten rrethanave, por jo për qëllime të shprehjes së një opinionimi mbi efikasitetin e kontrolleve të brendshme të Degës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e çmuarjeve kontabël, si edhe shënimeve shpjeguese të përgatitura nga Drejtuesit.
- Arrijmë në një përfundim në lidhje me përshtatshmërinë e parimit kontabël të vijimësisë së veprimtarisë të përdorur nga Drejtuesit dhe, bazuar në evidencën e siguruar të auditimit, nëse ka një pasiguri materiale në lidhje me ngjarje apo kushte që mund të ngjallin dyshime të rëndësishme në lidhje me aftësinë e Degës për të vijuar veprimtarinë. Në rast se arrijmë në përfundimin që ekziston një pasiguri materiale, jemi të detyruar që të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditorit në lidhje me shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare ose, në rast se shënimet shpjeguese nuk janë të përshtatshme, të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona janë të bazuara në evidencën e auditimit të siguruar deri në datën e raportit tonë të auditorit. Pavarësisht kësaj, ngjarje apo kushte në të ardhmen, mund të shkaktojnë ndërprerjen e vijimësisë së veprimtarisë së Degës.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë shënimet shpjeguese dhe nëse pasqyrat financiare paraqesin veprimet dhe ngjarjet në mënyrë të atillë që sigurohet paraqitja e drejtë.

Ne komunikojmë me personat e ngarkuar me qeverisjen e Degës, ndërmjet tjerash, në lidhje me qëllimin dhe afatet e planifikuara të auditimit si dhe gjetjet e rëndësishme të konstatuara nga auditori, përfshirë mangësitë e rëndësishme në sistemin e kontrolleve të brendshme që identifikojmë gjatë auditimit tonë.

Ne gjithashtu deklarojmë përpara personave të ngarkuar me qeverisjen se ne kemi zbatuar kërkesat përkatëse të etikës në lidhje me pavarësinë, dhe komunikojmë me ta të gjitha marrëdhëniet dhe çështjet e tjera që në mënyrë të arsyeshme mund të mendohet se ndikojnë pavarësinë tonë, dhe aty ku është e zbatueshme, masat mbrojtëse përkatëse.

Nga çështjet e komunikuar me personat e ngarkuar me qeverisjen, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e pasqyrave financiare të periudhës aktuale dhe rrjedhimisht janë çështjet kryesore të auditimit. Ne i përshkruajmë këto çështje në raportin tonë të auditorit, përveç rasteve kur ligjet ose rregulloret e ndalojnë shpalosjen publike në lidhje me çështjen, ose kur, në rrethana jashtëzakonisht të rralla, ne përcaktojmë që një çështje nuk duhet të komunikohet në raportin tonë sepse pasojat e pafavorshme nga ky komunikim pritet që në mënyrë të arsyeshme të tejkalojnë përfitimet e interesit publik nga ai komunikim.

Raportim në lidhje me kërkesa të tjera ligjore dhe rregullatore

Emërimi

Ne u emëruam për herë të parë si auditor të Degës më 18 korrik 2017. Emërimi ynë është rinovuar çdo vit me rezolutë të aksionarëve që përfaqëson një periudhë të emërimit të pandërprerë të angazhimit prej katër vitesh.

Auditor ligjor në angazhimin e auditimit që bëri të mundur këtë raport të auditorit të pavarur është Jonid Lamllari.

PricewaterhouseCoopers Kosovo sh.p.k.

PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K.

Auditori Ligjor

Jonid Lamllari

7 prill 2021

Prishtinë, Kosovë

Sigma Interlbanian Vienna Insurance Group sh.a. - Dega Kosovë
Pasqyra e pozicionit financiar

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

	Shënime	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
AKTIVET			
Aktive afatgjata materiale	11	392,663	405,527
Aktivet me të drejtë përdorimi	12	2,029,681	1,028,460
Aktive afatgjata jo-materiale	13	282,371	307,706
Aktive të risigurimit	14	5,450,289	4,614,791
Aktive financiare të mbajtura me kosto të amortizuara	15	6,528,388	4,297,031
Depozita me afat me banka	16	9,175,647	9,596,947
Shpenzimet e shtyra të marrjes në sigurim	17	427,778	669,938
Llogari të arkëtueshme nga sigurimi dhe të tjera	18	1,194,796	1,434,998
Parapagimi i tatimit mbi të ardhurat e korporatave		14,626	-
Aktive të tjera	19	390,346	240,185
Mjete monetare dhe ekuivalente me to	20	919,004	928,589
GJITHSEJ AKTIVET		26,805,589	23,524,172
DETYRIMET			
Detyrime për kontratat e sigurimit	22	10,172,190	9,146,959
Rezerva e primit të pafiturar	23	4,550,861	4,076,743
Depozita e risiguresit	24	2,883,086	2,450,968
Detyrimet për qira	12	2,075,036	1,046,168
Detyrimet për tatimin mbi të ardhurat e korporatave	32	-	14,808
Detyrime nga aktiviteti i sigurimit dhe të tjera	25	1,126,538	1,176,603
GJITHSEJ DETYRIMET*		20,807,711	17,912,249
MBETJET NETO QË I TAKOJNË ZYRËS QENDRORE			
Kapitali themeltar	21	3,200,000	3,200,000
Rritja e akumuluar në mbetjet neto që i atribuohen zyrës qendrore	21	2,797,878	2,411,923
GJITHSEJ MBETJET NETO QË I TAKOJNË ZYRËS QENDRORE		5,997,878	5,611,923

*) duke mos i përfshirë mbetjet që i takojnë Zyrës Qendrore.

Këto pasqyra financiare janë aprovuar nga Bordi Drejtues më datë 7 prill 2021 dhe nënshkruar në emër të tyre nga:

 Z. Genond Mesareja
 Drejtor i përgjithshëm

 Znj. Gylsa Reka
 Drejtoreshë financiare

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

		Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019
Prime të shkruara bruto	26	11,574,974	10,919,478
Ndryshimi bruto në rezervën për primet e paguara		(474,118)	(351,295)
Te ardhura nga primet i sigurimit		11,100,856	10,568,183
Prime të ceduara tek risiguresit	27	(5,614,617)	(4,754,118)
Ndryshimi në rezervën e risiguresit për primet e paguara të tjera nga MTPL dhe aksidentet		30,133	(156,246)
Ndryshimi në rezervën e risiguresit për primet e paguara nga MTPL dhe aksidentet		282,462	201,188
Të ardhura të primet të sigurimit të ceduara të risiguresit		(5,302,022)	(4,709,176)
Të ardhura neto nga primet e sigurimit		5,798,834	5,859,007
Të ardhura nga komisionet e risigurimit	30	1,411,624	1,029,485
Të ardhura nga investimet dhe shpenzimet financiare	31	377,080	391,159
Të ardhura të tjera		9,814	14,533
Të ardhura neto		7,597,352	7,294,184
Dëme të paguara bruto		(4,570,772)	(6,768,677)
Dëme të paguara nga risiguresit		1,135,175	2,985,725
Ndryshimi bruto në rezervën e dëmeve		(1,025,231)	(686,772)
Ndryshimi në rezervën e dëmeve të risiguresit		805,366	606,931
Dëmet neto të sigurimit		(3,655,462)	(3,862,793)
Shpenzimet e marrjes në sigurim	28	(866,265)	(948,454)
Tatim mbi primin		-	(340,091)
Shpenzime administrative	29	(2,236,139)	(2,134,779)
Shpenzime gjithsej		(6,757,866)	(7,286,117)
Shpenzime financiare	31	(105,024)	(86,970)
Humbja net nga kursi i këmbimit		(4,619)	9,988
Fitimi/(humbja) para tatimit, shperndarjeve tek zyra qendrore dhe rimatjes të mbetjese neto qe i takon zyres qendrore		729,843	(68,915)
Tatimi mbi fitimin	32	(103,888)	(14,808)
Fitimi/(humbja) pas tatimit dhe para shperndarjeve tek zyra qendrore dhe rimatjes të mbetjese neto qe i takon zyres qendrore		625,955	(83,723)
Shpërndarja tek Zyra Qendrore		(240,000)	-
Rritja/(ulja) në mbetjen neto qe i takon zyres qendrore		385,955	(83,723)

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Pasqyra e ndryshimeve në mbetjen neto që i takon zyrës qendrore

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

	Mbetja neto që i takon kapitalit themeltar	Rritja e akumuluar në mbetjen neto që i takon zyrës qendrore	Gjithsej
Gjendja më 1 janar 2019	3,200,000	2,495,646	5,695,646
Humbja pas tatimit dhe para shpërndarjeve tek zyra qendrore, dhe rimatja e mbetjes neto që i takon zyrës qendrore	-	(83,723)	(83,723)
Ulja e mbetjes neto që i takon zyrës qendrore	-	(83,723)	(83,723)
Gjendja më 31 dhjetor 2019	3,200,000	2,411,923	5,611,923
Fitimi pas tatimit dhe para shpërndarjeve tek zyra qendrore dhe rimatja e mbetjes neto që i takon zyrës qendrore	-	625,955	625,955
Shpërndarja tek zyra qendrore	-	(240,000)	(240,000)
Rritja e mbetjes neto që i takon zyrës qendrore	-	385,955	385,955
Gjendja më 31 dhjetor 2020	3,200,000	2,797,878	5,997,878

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Pasqyra e flukseve monetare
(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

	Shënime	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Fitimi/(humbja) para tatimit, shpërndarjeve tek zyra qendrore dhe rimatjes së mbetjes neto qe i takon zyres qendrore		729,843	(68,915)
Flukset monetare nga veprimtaria operuese			
<i>Rregullime për:</i>			
Zhvlerësim dhe amortizim	11,13	128,284	120,920
Zhvlerësim të aktivitet me të drejtë përdorimi	12	242,681	137,570
Të ardhura nga investimet	31	(377,080)	(391,159)
Shpenzimet financiare	31	105,024	86,970
Rënia në vlerë e të arketueshmeve nga sigurimi	18	50,365	507
Flukset monetare nga veprimtaria operuese para ndryshimeve në aktivet dhe detyrimet operuese		879,117	(114,107)
Rritja/(ulja) në llogarite e arkëtueshme nga sigurimi dhe të tjera		189,837	(704,390)
Ulja e shpenzimeve të shtyra të marrjes në sigurim		242,160	54,095
(Rritja)/ulja në aktivet e tjera		(150,161)	128,393
(Ulja)/rritja në detyrime nga aktiviteti i sigurimit dhe të tjera		(50,065)	376,807
Rritja/(ulja) në detyrimet për kontratat e sigurimit		1,025,231	(1,062,323)
Rritja në rezervën e primit të pafitur		474,118	351,295
(Rritja)/ulja në aktivet e risigurimit		(835,498)	1,298,410
Rritje në depozitën e risiguresit		432,118	10,786
Flukset monetare nga veprimtaria operuese para interesave dhe tatimit		2,206,857	338,966
Interesi i arkëtuar		425,607	356,640
Interesi i paguar		(40,977)	(45,986)
Tatim fitimi i paguar		(132,911)	-
Flukset monetare neto nga veprimtaria operuese		2,458,576	649,620
Flukset monetare nga veprimtaria investuese			
Blerja e aktiveve afatgjata materiale	11	(75,401)	(220,573)
Blerja e aktiveve afatgjata jo-materiale	13	(54,409)	(249,194)
Te ardhurat nga shitja e aktiveve afatgjata materiale dhe jo materiale	11	39,724	6,591
Ulje në depozitat me afat	16	390,165	230,183
Investimet në letra me vlerë të mbajtuara me kosto të amortizuar	15	(2,248,750)	-
Flukset monetare te perdorura në veprimtarine investuese		(1,948,671)	(232,993)
Flukset monetare nga veprimtaria financuese			
Pagesa për qiradhënie	12	(279,490)	(160,846)
Shpërndarja tek zyra qendrore		(240,000)	-
Flukset monetare te perdorura në veprimtarine financuese		(519,490)	(160,846)
(Ulja)/rritja në mjetet monetare dhe ekuivalente me to		(9,585)	255,781
Mjete monetare dhe ekuivalente me to në fillim të vitit	20	928,589	672,808
Mjete monetare dhe ekuivalente me to në fund të vitit	20	919,004	928,589

Sigma Interbalkanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë **Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare**

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

1. Informacione të përgjithshme

Këto pasqyra financiare janë përgatitur nga Sigma Interbalkanian Vienna Insurance Group Sh.a. – Dega Kosovë (më poshtë refeluar "Dega") në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

Sigma Interbalkanian Vienna Insurance Group SH.A. është person juridik i regjistruar në Republikën e Shqipërisë. Kompania mëmë është Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe, Vjenë, Austri e cila zotëron 89.05% të aksioneve. Njësia kontrolluese përfundimtare e Grupit është Wiener Städtische Wechselseitiger Versicherungsverein - Vermögensverwaltung - Vienna Insurance Group, Vjenë, Austri.

Sigma Interbalkanian Vienna Insurance Group SH.A. operon në Kosovë përmes degës.

Dega është themeluar më 11 tetor 2004 dhe operon nën licencën e lëshuar nga Banka Qendrore e Kosovës (BQK) për të lëshuar sigurime të jo-jetës në Republikën e Kosovës duke ndjekur dispozitat e Ligjit Nr. 05 / L045 "Për Sigurimin". Dega gjithashtu kërkohet të depozitohet një shumë minimale prej 3,200 mijë Euro në formën e kapitalit themeltar në mënyrë që të jetë në gjendje të leshojë sigurimet për të cilat është licencuar në Republikën e Kosovës.

Me 31 dhjetor 2020, numri i personave të punësuar në Degë arrinte në 127 (2019: 127).

Veprimtaria kryesore: Veprimtaria kryesore e Degës përfshinë sigurimin e rrezikut për linjat e mëposhtme të biznesit:

- Detyrimet e palëve të treta për mjete motorrike;
- Sigurime prone;
- Rreziku në ndërtim (CAR);
- Shëndeti në udhëtim;
- Aksidente personale; dhe
- Sigurim i përgjithshëm i mjeteve motorrike

Adresa zyrtare e regjistruar: Zyrrat qendrore të Degës gjenden në adresën Aktash, Rr."Edmond Hoxha" nr.27, Prishtinë, Kosovë. Dega ka regjistruar 46 njësi si vende të tjera të biznesit në Kosovë.

Bordi Mbikqyrës dhe Bordi Drejtues gjatë vitit 2020 dhe deri në datën e aprovimit të këtyre pasqyrave financiare përbëhen si më poshtë:

Bordi Mikqyrës	Pozicioni
Mr. Peter Hoefinger	Kryetar
Mr. Christoph Rath	Zv. Kryetar
Mr. Jonard Prodani	Anëtar
Mr. Michael Hack	Anëtar
Ms. Sonja Raus	Anëtar

2. Mjedisi i funksionimit të Degës

Në mars 2020, Organizata Botërore e Shëndetësisë shpalli shpërthimin e COVID-19 si një pandemi globale. Në përgjigje të pandemisë, autoritetet Kosovare zbatuan masa të shumta duke u përpjekur të ndalojë përhapjen dhe ndikimin e COVID-19, të tilla si; ndalimet dhe kufizimet e udhëtimit, karantinat, urdhërat për qëndrim brenda shtëpive dhe kufizimet në aktivitetin e biznesit, përfshirë mbylljet. Këto masa, ndër të tjera, kanë kufizuar rëndë veprimtarinë ekonomike në Kosovë dhe kanë ndikuar negativisht, dhe mund të vazhdojnë të ndikojnë negativisht në bizneset, pjesëmarrësit e tregut, klientët e Degës, si dhe ekonominë Kosovare dhe globale për një periudhë të panjohur kohore.

Drejtuesit po ndërmarrin masat e nevojshme për të siguruar qëndrueshmërinë e operacioneve të Degës dhe për të mbështetur klientët dhe punonjësit e saj, ndër të tjera, përmes:

- monitorimit i likuiditetit në baza ditore;
- uljes së shpenzimeve administrative;
- rritja e arkëtimit; dhe
- investimi në teknologji informative, në mënyrë që të krijohet infrastruktura e përshtatshme për mjedisin e punës në distance.

Banka Qendrore e Kosovës si organ rregullator për institucionet financiare në Kosovë lëshoi një moratorium për Bankat gjatë vitit 2020. Sidoqoftë, i njëjti nuk ishte i zbatueshëm për Kompanitë e Sigurimeve. Pavarësisht nga sfidat dhe vështirësitë e imponuara nga Covid-19 gjatë vitit 2020, Dega ishte në gjendje të mbante operacionet e saj dhe vazhdoi të siguronte shërbime për klientët e saj pa ndërprerje të mëdha, të cilat nga ana tjetër ndihmuan në zbutjen e ndikimit të mundshëm të Covid-19 në performancën financiare. Dega ishte në gjendje të gjeneronte një rezultat operativ pozitiv, me fitimin e saj para tatimit për vitin që arrin në 730 mijë Euro (2019: 69 mijë Euro humbje). Të ardhurat neto janë rritur me 303 mijë Euro ose 4%. Rrjedha e parase nga veprimtaritë operative gjithashtu është përmirësuar dhe që me 31 dhjetor 2020 arrijnë në 2,459 mijë Euro (2019: 650 mijë Euro).

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

2. Mjedisi i funksionimit të Degës (vazhdim)

Për më tepër, aftësia paguese më 31 dhjetor 2020 bazuar në rritjen 150% është 2,013,638 Euro (2019: 2,013,638 Euro) ndërsa kapitali i disponueshëm është 1,728,355 Euro mbi minimumin e kërkuar (2019: 1,028,420 Euro mbi minimumin e kërkuar).

Sidoqoftë, situata pandemike ndikoi në proceset e përditshme të Degës pasi stafi u detyrua të punojë në distancë për një pjesë të caktuar të kohës dhe më pas në bazë rotacioni me një prani fizike në zyra. Për më tepër, proceset e nënshkrimit dhe trajtimit të dëmeve u përballën me një vonesë të përkohshme në tremujorin e dytë të vitit, duke qenë se qendrat e regjistrimit të policave të sigurimit të detyrueshëm dhe gjykatat për pretendimet e paleve nuk po funksiononin me kapacitetet e tyre të plota. Pavarësisht këtyre, Dega arriti të zbusë këto vonesa në semestrin e dytë të vitit.

Sidoqoftë, efektet e ardhshme të situatës aktuale ekonomike dhe masave të mësipërme janë vështirë të parashikueshme dhe pritjet dhe vlerësimet aktuale të Drejtuesve mund të ndryshojnë nga rezultatet aktuale.

3. Bazat e kontabilitetit

Deklarata e pajtueshmërisë. Këto pasqyra financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) sipas konventës së kostos historike. Politikat kryesore kontabël të zbatuara në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare janë paraqitur më poshtë. Këto politika janë zbatuar në mënyrë të vazhdueshme në të gjitha periudhat e paraqitura, përveç rasteve kur shprehet ndryshe (shiko shënimin 4 dhe 5 për miratimin e standardeve dhe interpretimeve të reja ose të rishikuara dhe shpalljeve të reja kontabël të miratuara nga Dega). Përgatitja e pasqyrave financiare në përputhje me SNRF kërkon përdorimin e disa çmuarjeve të rëndësishme kontabel. Gjithashtu kërkon që Drejtuesit të ushtrorjnë gjykimin e tij në procesin e aplikimit të politikave kontabël të Degës. Fushat që përfshijnë një shkallë më të lartë të gjykimin ose kompleksitetit, ose fushat ku supozimet dhe vlerësimet janë të rëndësishme për pasqyrat financiare të janë shpalosur në Shënimin 9.

Monedha funksionale dhe e paraqitjes. Këto pasqyra financiare janë paraqitur në Euro ("Euro"), e cila është monedha funksionale e Degës dhe monedha kryesore e mjedisit ekonomik në të cilin Dega kryen veprimtarinë e saj.

4. Zbatimi i standardeve dhe interpretimeve të reja ose të rishikuara

Amendimi i koncesioneve të qirave të lidhura me COVID-19 i SNRF 16 lëshuar më 28 maj 2020 dhe efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 qershorit 2020. Amendimi u siguron qiramarrësve lehtësim në formën e një përjashtimi opsional nga gjykimi nëse një koncesion qiraje që lidhet me COVID-19 është një modifikim i qirasë. Qiradhënësit mund të zgjedhin të vlerësojnë koncesionet e qirasë në të njëjtën mënyrë sikur të mos ishin modifikime të qirasë. Përshtatshmëria praktike zbatohet vetëm për koncesionet e qirasë që ndodhin si pasojë e drejtpërdrejtë e pandemisë COVID-19 dhe vetëm nëse plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme: ndryshimi në pagesat e qirasë rezulton në shqyrtimin e rishikuar të qirasë që është në thelb e njëjtë me, ose më pak se, shuma për qiranë që i paraprinë menjëherë ndryshimit; çdo ulje e pagesave të qirasë ndikon vetëm në pagesat e pagueshme më ose para 30 qershorit 2021; dhe nuk ka asnjë ndryshim thelbësor në termat dhe kushtet e tjera të qirasë.

Standardi i ndryshuar i cili u bë efektiv nga 1 qershori 2020, nuk pati një ndikim material në Degen.

Standardet e mëposhtme të ndryshuara u bënë efektive nga 1 Janari 2020, por nuk patën ndonjë ndikim material në Degen:

- Amendimet në Kornizën Konceptuale për Raportimin Financiar (lëshuar në 29 Mars 2018 dhe në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janarit 2020).
- Përkufizimi i një biznesi - Ndryshimet në SNRF 3 (lëshuar më 22 tetor 2018 dhe efektive për blerjet nga fillimi i periudhës vjetore të raportimit që fillon në ose pas 1 janarit 2020).
- Përkufizimi i materialitetit - Ndryshimet në SNK 1 dhe SNK 8 (lëshuar më 31 tetor 2018 dhe efektive për periudhat vjetore që fillojnë me ose pas 1 janarit 2020).
- Reforma e nivelit të interesit - Ndryshimet në SNRF 9, SNK 39 dhe SNRF 7 (lëshuar më 26 shtator 2019 dhe efektive për periudhat vjetore që fillojnë me ose pas 1 janarit 2020).

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

5. Standardet e reja kontabël

Janë nxjerrë disa standarde dhe interpretime të reja që janë të detyrueshme për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2021 ose më vonë dhe të cilat Dega nuk ka miratuar në mënyrë të hershme.

Shitja ose dhurimi i aktiveve midis një Investitori dhe Bashkëpunëtorit të tij ose sipërmarrjes së përbashkët - Ndryshimet në SNRF 10 dhe SNK 28 (të publikuara më 11 Shtator 2014 dhe efektive për periudhat vjetore që fillojnë në ose pas një date që do të përcaktohet nga BSNK). Këto ndryshime adresojnë një mospërputhje midis kërkesave të SNRF 10 dhe atyre në SNK 28 në trajtimin e shitjes ose të kontributit të aktiveve ndërmjet një investitori dhe shoqërisë së tij ose sipërmarrjes së përbashkët.

Pasjoja kryesore e ndryshimeve është se një fitim ose humbje e plotë njihet kur një transaksion përfshin një biznes. Një fitim ose humbje e pjesëshme njihet kur një transaksion përfshin aktivet që nuk përbëjnë një biznes, edhe nëse këto mjete mbahen nga një filial. Dega aktualisht po vlerëson ndikimin e ndryshimeve në pasqyrat e saj financiare.

SNRF 17 "Kontratat e Sigurimeve" (publikuar më 18 maj 2017 dhe efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023). SNRF 17 zëvendëson SNRF 4, i cili i ka dhënë mundësi shoqërive që të mbajnë kontabilitetin për kontratat e sigurimit duke përdorur praktikat ekzistuese. Si pasojë, ishte e vështirë për investitorët të krahasojnë performancën financiare të shoqërive të ngjashme të sigurimit. SNRF 17 është një standard i vetëm i bazuar në parime për të llogaritur të gjitha llojet e kontratave të sigurimit, duke përfshirë kontratat e risigurimit që një sigures mban. Standardi kërkon njohjen dhe matjen e grupeve të kontratave të sigurimit në: (i) një vlerë aktuale të rregulluar nga rreziku i flukseve të ardhshme të parasë (flukset monetare të përmbushjes) që përfshijnë të gjithë informacionin në dispozicion për flukset e mjeteve monetare të përmbushjes në një mënyrë që është në përputhje me informacionin e tregut të vëzhgueshëm; plus (nëse kjo vlerë është një detyrim) ose minus (nëse kjo vlerë është një aktiv) (ii) një shumë që përfaqëson fitimin e pafituruar në grupin e kontratave (marzhi i shërbimit kontraktual). Siguresit do të njohin fitimin nga një grup i kontratave të sigurimit gjatë periudhës që ata ofrojnë mbulim sigurimi, dhe pasi ato lirohen nga rreziku. Nëse një grup i kontratave është ose bëhet humbje, një njësi ekonomike do të njohë menjëherë humbjen. Dega pret që të zbatohet standardin për garantimin e performancës që ai lëshon dhe aktualisht po vlerëson ndikimin e standardit të ri në pasqyrat financiare. Ndikimi i mundshëm në produktet e sigurimeve të vendosura në hua dhe instrumente të ngjashëm është gjithashtu në shqyrtim. Projekti SNRF 17 po organizohet dhe implementohet në Nivelin e Grupit. Dega është e përfshirë kryesisht në: Mësime të Aktuaristikës, Testim, Përgatitje të të dhënave të testimit. Trajnime të personelit në internet janë duke u kryer në baza mujore. Një studim paraprak i kërkesave teknike dhe thelbësore të SNRF 17 u krye para fillimit të projektit Groupwide SNRF 17. Pas analizimit të rezultateve të studimit paraprak, u krijua një strukturë e projektit në të gjithë Grupin. Standardi IFRS 17 është adresuar posaçërisht në një shumëllojshmëri të grupeve metodologjike të punës që nga fillimi i programit. Projekti i Grupit është gjithashtu duke u përqëndruar në rishikimin e modelit aktuarial dhe zbatimin e një nënshkruesi. Për shkak të kompleksitetit të projektit, aktualisht nuk është e mundur të përcaktohet plotësisht ndikimi në bilancin individual dhe zërat e pasqyrave të të ardhurave.

Ndryshimet në SNRF 17 dhe një ndryshim në SNRF 4 (lëshuar më 25 qershor 2020 dhe efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023). Ndryshimet përfshijnë një numër sqarimesh të synuara për të lehtësuar zbatimin e SNRF 17, për të thjeshtuar disa kërkesa të standardit dhe tranzicionit. Ndryshimet kanë të bëjnë me tetë fusha të SNRF 17 dhe ato nuk synojnë të ndryshojnë parimet themelore të standardit. Ndryshimet e mëposhtme në SNRF 17 u bënë:

- **Data e hyrjes në fuqi:** Data efektive e SNRF 17 (duke përfshirë ndryshimet) është shtyrë për dy vjet në periudhat vjetore të raportimit që fillojnë më ose pas 1 Janarit 2023; dhe data fikse e skadimit të përjashtimit të përkohshëm nga zbatimi i SNRF 9 në SNRF 4 gjithashtu është shtyrë për periudhat vjetore të raportimit që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023.
- **Rikuperimi i pritshëm i flukseve të parave të blerjes së sigurimeve:** Një njësi ekonomike kërkohet të alokojë një pjesë të kostove të blerjes në rinovimet e pritura të lidhura të kontratës dhe t'i njohë ato kosto si një aktiv derisa njësi ekonomike të njohë rinovimet e kontratës. Njësive ekonomike u kërkohet të vlerësojnë rikuperueshmërinë e aktivitetit në çdo datë raportimi, dhe të japin informacion specifik në lidhje me aktivin në shënimet e pasqyrave financiare.
- **Marzhi i shërbimit kontraktual që i atribuohet shërbimeve të investimit:** Njësitë e mbulimit duhet të identifikohen, duke marrë parasysh sasinë e përfitimeve dhe periudhën e pritshme të mbulimit të sigurimeve dhe shërbimeve të investimeve, për kontratat nën qasjen e tarifës së ndryshueshme dhe për kontratat e tjera me një "shërbim kthimi investimi" modeli i përgjithshëm. Kostot në lidhje me aktivitetet e investimeve duhet të përfshihen si flukse parash në kufirin e një kontrate sigurimi, në masën që njësi ekonomike kryen aktivitetet të tilla për të rritur përfitimet nga mbulimi i sigurimit për mbajtësin e policës.

5. Standardet e reja kontabel (vazhdim)

- *Kontratat e risigurimit të mbajtura - rikuperimi i humbjeve:* Kur një njësi ekonomike njih një humbje me njohjen fillestare të një grupi të vështirë të kontratave themelore të sigurimit, ose me shtimin e kontratave themelore të një grupi, një njësi ekonomike duhet të rregullojë marzhin e shërbimit kontraktual të një grupi të lidhur të kontratave të risigurimit të mbajtura dhe njohin një fitim të kontratave të risigurimit të mbajtura. Shuma e humbjes së rikuperuar nga një kontratë risigurimi e mbajtur përcaktohet duke shumëzuar humbjen e njohur në kontratat themelore të sigurimit dhe përqindjen e pretendimeve mbi kontratat themelore të sigurimit që njësi ekonomike pret të rimarrë nga kontrata e risigurimit të mbajtur. Kjo kërkesë do të zbatohet vetëm kur kontrata e risigurimit të mbajtur njihet para ose në të njëjtën kohë kur humbja njihet në kontratat themelore të sigurimit.
- *Ndryshime të tjera:* Ndryshime të tjera përfshijnë përjashtime të fushës për disa kontrata të kartave të kreditit (ose të ngjashme), dhe disa kontrata kredie; paraqitja e aktiveve dhe detyrimeve të kontratës së sigurimit në pasqyrën e pozicionit financiar në portofolet në vend të grupeve; zbatueshmëria e opsionit të lehtësimit të rrezikut kur lehtësohen rreziqet financiare duke përdorur kontratat e risigurimit të mbajtura dhe instrumentet financiare jo derivativ me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes; një zgjedhje e politikës kontabel për të ndryshuar vlerësimet e bëra në pasqyrat e mëparshme financiare të ndërmjetme kur zbatohet SNRF 17; përfshirja e pagesave dhe faturave të tatimit mbi të ardhurat që i ngarkohen posaçërisht mbajtësit të policës nën kushtet e një kontrate të sigurimit në përmbushjen e flukseve të parasë; dhe lehtësimet e zgjedhura të tranzicionit dhe ndryshime të tjera të vogla.

Standarde dhe interpretime të tjera të reja janë leshuar, të cilat janë detyruesisht të aplikueshme për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2021 ose më vonë, dhe të cilat Dega nuk i ka miratuar me heret. Keto standarde përfshijnë:

- Klasifikimi i detyrimeve si afatshkurtra ose afatgjata - Ndryshime në SNK 1 (lëshuar më 23 janar 2020 dhe efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2022).
- Klasifikimi i detyrimeve si afatshkurtra ose afatgjata, shtyrja e datës efektive - Ndryshimet në SNK 1 (lëshuar më 15 korrik 2020 dhe efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023).
- Të ardhurat para përdorimit të synuar, Kontratat e vështira - kostoja e përmbushjes së një kontrate, Referenca në Kuadrin Konceptual - ndryshime me fushëveprim të ngushtë në SNK 16, SNK 37 dhe SNRF 3, dhe Përmirësimet Vjetore të SNRF-ve 2018-2020 - ndryshime në SNRF 1, SNRF 9, SNRF 16 dhe SNK 41 (lëshuar në 14 maj 2020 dhe efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2022).
- Reforma e normës së interesit (IBOR) - ndryshimet në fazën 2 të SNRF 9, SNK 39, SNRF 7, SNRF 4 dhe SNRF 16 (lëshuar më 27 gusht 2020 dhe efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2021).

Dega aktualisht po vlerëson ndikimin e ndryshimeve në pasqyrat e saj financiare. Përveç nëse përshkruhet ndryshe më sipër, standardet dhe interpretimet e reja nuk pritet të ndikojnë në mënyrë të konsiderueshme në pasqyrat financiare të Deges.

6. Politika të rëndësishme kontabel

Politikat kontabel të paraqitura më poshtë janë zbatuar në mënyrë të vazhdueshme në të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare dhe janë aplikuar në mënyrë të vazhdueshme nga Dega, përveçse rastet kur është shprehur ndryshe.

(a) Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet në monedhë të huaj janë transaksione të ndërmarra nga Dega në monedha të ndryshme nga ajo funksionale. Transaksionet në monedhë të huaj përkthehen në monedhën funksionale sipas kursit të këmbimit në datën e transaksionit. Aktivitet dhe detyrimet monetare në monedhë të huaj përkthehen në Euro me kursin e këmbimit në datën e raportimit. Diferencat që lindin nga kurset e këmbimit njihen në pasqyrën e fitimit ose humbjes. Aktivitet dhe detyrimet jo-monetare të cilat janë njohur me kosto historike konvertohen me kursin e këmbimit në datën e transaksionit.

(b) Klasifikimi i kontratave të sigurimit

Produktet e sigurimit të Degës klasifikohen në momentin e krijimit, për arsye kontabel, si kontrata sigurimi. Një kontratë, e cila klasifikohet si kontratë sigurimi mbetet e tillë derisa të gjitha të drejtat dhe detyrimet shuhen ose pushojnë së ekzistuari. Kontratat nën të cilat Dega pranon të marrë një rrezik sigurimi të rëndësishëm nga një palë tjetër (policë-mbajtësi) duke rënë dakort të kompensojë policë-mbajtësin ose përfituesin tjerë për një ngjarje të caktuar të pasigurtë (ngjarja sigurorese) e cila ka efekte negative dhe ndikon në policë-mbajtësin apo përfituesin e tjerë, klasifikohet si kontratë sigurimi. Rreziku i sigurimit është i ndryshëm nga rreziku financiar. Rreziku financiar është rreziku i ndryshimeve të ardhshme të mundshme në një ose më shumë norma interesi specifike, çmimet e letrave me vlerë, çmimet e komoditeteve, kursi i këmbimit, indekset e çmimeve ose të normave, vlerësimi i aftësisë kredituese, indekset e kreditimit ose variabla të tjerë, të siguruar në rastin e variablave jo-financiare kur variabli nuk është specifik për një palë në kontratë. Kontratat e sigurimit mund të transferojnë një pjesë të rrezikut financiar.

6. Politika të rëndësishme kontabel (vazhdim)

Kontratat e përgjithshme të sigurimit. Detyrimet e sigurimit janë llogaritur në mënyrë të vecantë për të gjitha produktet e sigurimit dhe janë të përbëra nga primet e angazhimeve të ardhshme (të pafituara), rreziku i angazhimeve të ardhshme (të pambaruara) dhe humbjet e angazhimeve të ardhshme (të papaguara në datën e mbylljes të vitit financiar). Detyrimet e sigurimit (provizionet) paraqesin vlerësime të pagesave të ardhshme për dëmet e raportuara dhe të paraportuara. Dega nuk i skanton detyrimet e sigurimit. Çdo ndryshim në vlerësim është reflektuar në rezultatet e operacioneve në periudhën në të cilën vlerësimet janë ndryshuar. Vlerësimi i detyrimeve të sigurimit është një proces kompleks që lidhet me pasiguritë dhe kërkon përdorimin e vlerësimeve dhe gjykimeve të informuara. Dega ka përdorur kërkesat e rregullatorëve ose mbikëqyrësve të sigurimit për të vendosur detyrimet e duhura të sigurimit.

Prime të krijuara nga aktiviteti i përgjithshëm i sigurimit. Primet e shkruara bruto përbëjnë shumat e detyruara gjatë vitit financiar në përputhje me sigurimin direkt pavarësisht faktit se këto shuma mund ti perkasin plotësisht ose pjesërisht një periudhe kontabel të mëpasshme. Primet prezantohen bruto nga detyrimet e komisioneve ndaj ndërmjetësve dhe nuk përfshijnë tatimet dhe detyrime doganore të bazuara tek primet. Primet janë fituar që nga data e lidhjes me rrezikun, për periudhën e dëshmipërblymit, në bazë të rrezikut të nënshkruar.

Rezerva për primin e pafituar. Rezerva e primit të pafituar në të gjitha segmentet e biznesit përfshin atë pjesë të primeve të shkruara bruto e cila vlerësohet të fitohet në vitin financiar pasardhës, duke përdorur metodën ditore në bazë proporcionale 1/365, e rregulluar nëse nevojitet në mënyrë që të reflektojë çdo ndryshim të ndodhjes së rrezikut gjatë periudhës së mbuluar nga kontrata. Primi i pafituar është ajo pjesë e primit e cila lidhet me periudha pas datës së raportimit. Primi i pafituar llogaritet nga primet e nënshkruara të cilat prezantohen bruto nga detyrimet e komisioneve ndaj ndërmjetësve dhe përjashtojnë tatimet dhe detyrimet doganore të bazuara tek primet. Kostot e shtyra të marrjes në sigurim njihen më vete si aktive.

Shpenzimet e shtyra të marrjes në sigurim. Shpenzimet blerjes janë kostot që një sigurve bën për të shitur, nënshkruar dhe filluar një kontratë të re sigurimi. Komisionet dhe kostot e tjera (për shembull, pagat e punonjësve të caktuar të përfshirë në nënshkrimin dhe funksionet e lëshimit të politikave, dhe tarifave mjekësore dhe të inspektimit) që lidhen kryesisht me kontratat e sigurimit të lëshuara ose të rinovuara gjatë periudhës në të cilën janë kryer kostot, konsiderohen kosto të blerjes. Kostot e blerjes kapitalizohen dhe ngarkohen në shpenzim në proporcion me të ardhurat e primit të njohura. Për të shoqëruar kostot e blerjes me të ardhurat e primit të lidhura, kostot e blerjes alokohen sipas linjave të biznesit të kontratave të sigurimit në përputhje me mënyrën e blerjes, shërbimit dhe matjes së përfitimit të kontratave të sigurimit të njësisë raportuese. Kostot e blerjes të pa amortizuara klasifikohen si një aktiv.

Dëmet të krijuara nga aktiviteti i përgjithshëm i sigurimit Dëmet e papaguara vlerësohen duke rishikuar dëmet individuale dhe duke provigjionuar dëmet e ndodhura por ende të paraportuara, efekti i ngjarjeve të parashikuara të brendshme dhe të jashtëme, të tilla si ndryshimet e procedurave në trajtimin e dëmeve, inflacioni, tendencat juridike, ndryshimet legjislative dhe eksperiencat e mëparëshme. Provizionet për dëmet e papaguara nuk skontohej. Rregullimet për provizionimin e dëmeve të viteve të mëparshme reflektohen në pasqyrat financiare të periudhës në të cilën bëhen rregullimet dhe shpalosen më vete nëse janë materiale. Provizionet për dëmet e ndodhura por të paraportuara vlerësohen bazuar në metodën e shkalles zinxhimore të trekëndëshave të paguar për produktet e përgjegjësive së palës së tretë motorike ("MTPL") . për MTPL plus, Kasko, Prona dhe Shendet, metoda e shkalles zinxhimore të trekëndëshave të ndodhur është përdorur, nderkaq për Aksidentet Personale dhe Shendetin në udhëtim metoda e shkalles zinxhimore është përcaktuar duke përdorur numrin e dëmeve të ndodhura. Rezerva për dëmet e ndodhura por të paraportuara (IBNR) për dëmet e Sigurimit Kufitar është përcaktuar nga Byroja Kosovare e Sigurimit ("BKS").

Ndërkohë që Drejtuesit konsiderojnë se detyrimet për dëmet e sigurimit dhe marrjet e pritura nga risigurimi janë matur dhe raportuar drejte, detyrimi përfundimtar mund të ndryshojë si rrjedhojë e informacioneve dhe ngjarjeve të mëvonshme dhe mund të rezultojë në një rregullim të shumës së dhënë. Rregullimet për detyrimet e sigurimit reflektohen në pasqyrat financiare në periudhën në të cilën bëhet rregullimi.

Demet dhe rezervat që rrjedhin nga fondi i kompensimit. Byroja e Sigurimeve të Kosovës ("BKS") administron sistemin për shitjen e sigurimit të detyrueshëm të automjeteve me përgjegjësi të palës së tretë ("CTPL") në kufirin e Republikës së Kosovës (të "përbashkëta") të automjeteve të huaja të regjistruara që nuk janë në posedim të një sigurimi të tillë, në emër të të gjitha shoqërive të sigurimit të licënuara nga Banka Qendrore e Kosovës për të shitur sigurimin e CTPL brenda Territorit të Kosovës. BKS-ja i dërgon çdo shoqërie sigurimi një pjesë mujore të primeve bruto të marra (duke përfshirë TVSH-në dhe tatimin mbi primet, të cilat pastaj përfshihen në deklaratat personale të shoqërive të sigurimit). Çdo shoqëri sigurimi kërkohet që të kontribuojë me një përqindje të caktuar të primeve bruto të marra (neto nga tatimi i lidhur me primin) me BKS për kërkesat dhe kostot e tjera administrative të saj dhe aktivitetet e anëtarësimit të BKS. Përveç kësaj, çdo shoqëri sigurimi kërkohet që të kontribuojë në BKS për Fondin Kosovar të Garancise ("Fondi i Garancisë"), i cili është themeluar nën "Rregullën 3, një rregullore amenduese mbi Sigurimin e Automjeteve Motorike të Detyrueshme të Palës së Tretë", Seksioni 4 i 27 qershorit 2002. Roli i saj është të zgjidhin kërkesat e sigurimit që lidhen me aksidentet e shkaktuara nga automjetet e pasiguruara, automjetet e panjohura ose ngjarje të tjera të specifikuar. I njëjti financohet në mënyrë të barabartë nga të gjitha shoqëritë e sigurimeve në territorin e Kosovës të licënuar nga BQK-ja për të shitur sigurimin e CTPL.

6. Politika të rendesishme kontabel (vazhdim)

Shoqëritë e sigurimeve kanë marrë përgjegjësi kolektive për sigurimin e Fondit të Garancisë me fonde të mjaftueshme për të qenë në gjendje të përmbushin të gjitha pretendimet e ardhshme në rast se pretendimet dhe shpenzimet e bëra nga Fondi i Garancisë janë më të larta se suficieti i tij i ruajtur. Rezervat e dëmeve nga BKS janë pjesë e detyrimeve të kontratës së sigurimit të Degës. Kontributi për fondin e kompensimit njihet në pasqyren e fitimit ose humbjes në momentin kur ndodh.

Testi i mjaftueshmërisë së detyrimeve. Në çdo datë raportimi Dega bën një test të mjaftueshmërisë të rezervave të dëmeve. Testet e para që realizohen janë Analiza e Raportit të Dëmeve dhe Analizën e Zhvillimit të rezervave të dëmeve. Analiza e raportit të dëmeve realizohet çdo vit në mënyrë individuale për linjat kryesore të biznesit. Llogaritjet realizohen më vete për dëmet si dhe për dëmet që përfshijnë kostot e blerjeve si dhe kosto të tjera të jashtme për trajtimin e dëmeve. Në realizimin e kësaj analize Dega merr në konsideratë vlerësimet aktuale të fluksve monetare dalëse. Dega nuk i skonton këto flukse monetare pasi pjesa më e madhe e dëmeve priten të zgjidhen brenda një viti. Për më tepër, Dega kryen çdo vit analizën e zhvillimit të rezervave të dëmeve për të vlerësuar metodologjinë e përcaktimit të rezervave. Kjo analizë kryhet në mënyrë të veçantë por dhe të kombinuar për demet e raportuara por ende të pazgjdhura (RBNS) dhe demet e ndodhura por të parapotuara (IBNR). Në rastet kur analiza paraqet parregullsi të theksuara, rregullime të caktuara i bëhen metodologjisë së rezervës. Nëse një mungesë identifikohet ajo njihet në pasqyren e fitimit ose humbjes duke krijuar një provizion për rrezikun e paskaduar nga humbjet që lindin nga testi i mjaftueshmërisë së detyrimeve.

Risigurimi. Dega cedon primet e siguruarra dhe rrezikun në rrjedhën normale të biznesit me potencialin e humbjes neto nëpërmjet diversifikimit të rrezikut. Aktivet dhe detyrimet që rrjedhin nga cedimi i reziqeve të risigurimit shpalosen veçmas si aktive dhe detyrime nga kontratat e lidhura të sigurimit sepse marrëveshjet e risigurimit nuk e lehtësojnë Degën nga detyrimi i saj i drejtpërdrejtë ndaj mbajtësve të policave të saj. Politika e risigurimit e Degës është krijuar në mënyrë që të kufizojë humbjet e saj të mundshme që vijnë nga ekspozimet më të gjata ndaj linjave të biznesit për përgjegjesinë ndaj pales se trete ("MTPL") dhe Pronë dhe Përgjegjesi. Risigurime të tilla përfshijnë marrëveshjet për tejkalimin e humbjeve, marrëveshjet për ndarjen e kuotave dhe marrëveshjet fakultative. Marrëveshjet për tejkalimin e humbjeve përfaqësojnë risigurimin në nivelin e portofolit. Ato mbulojnë të gjitha demet e portofolit deri në një shumë të caktuar ose mbi bazën e kuotave.

Vetëm kontratat që përfshijnë transferimin e një pjese të konsiderueshme të rrezikut të sigurimit dhe atij kohor regjistrohen si aktive të risigurimit. Marrëveshjet e risigurimit të cilat nuk e çlirojnë nga detyrimet direkte Degen ndaj policë-mbajtësit njihen si instrumente financiare. Primet e ceduarara njihen si shpenzim në mënyrë që të jenë konsistente me njohjen e primeve të lidhura me kontratat e sigurimit. Për sigurimin e përgjithshëm të biznesit, primet e risigurimit shpenzohen në periudhën në të cilën mbulimi i risigurimit jepet në bazë të modeleve të rrezikut të risiguar. Pjesa e pashpenzuar e primit të risigurimit të ceduar përfshihet në aktivet e risiguarra. Shuma e njohur si aktiv i risiguar matet në mënyrë që të jetë konsistente me matjet e provizionit të mbajtur në përputhje me kontratat e sigurimit. Llogaritë e arkëtueshme nga risigurimi përfshijnë komisionet e risigurimit nga primet e ceduarra risiguarra dhe të arkëtueshmet nga Shoqëria risiguarra në përputhje me dëmin e paguar. Këto janë klasifikuar si llogari të arkëtueshme dhe paraqiten të vecanta, nëse ka. Aktivet e risiguarra vlerësohen për zhvlerësim në datën e raportimit. Një aktiv konsiderohet i zhvlerësuar nëse ka evidencë objektive, si rezultat i një ngjarje të ndodhur pas njohjes fillestare, që Dega mund të mos marrë të gjitha shumat që i detyrohen dhe ngjarja ka një impakt besueshmërisht të matshëm në shumat që Dega do të marrë.

Portofoli i rezervës së primeve. Kur një risiguar i ri merr pjesë në një marrëveshje me bazë vitin kontabel ose kur përfshirja në një periudhë, për një risiguar ekzistues rritet, ky funksion llogarit primin e pafitur marrë nga risiguarri për pjesëmarrje në rreziqet për të cilat primi është mbledhur por nuk është fituar ende. Hyrja e portofolit të primit në fillim të periudhës së risigurimit është pjesa e përqindjes së risigurimit të primeve të pafituara në fillim të periudhës..

(c) Instrumentet financiare

Në përputhje me kërkesat e ndryshimeve të SNRF 4 "Zbatimi i SNRF 9 Instrumentet Financiare me SNRF 4 Kontratat e Sigurimit", Dega vendosi të shtyjë miratimin e SNRF 9 dhe plotësoi kushtet përkatëse të kualifikimit sepse (i) detyrimet e saj në lidhje me detyrimet e kontratave të sigurimit tejkaluuan 95% të detyrimet totale më 31 dhjetor 2015 dhe (ii) nuk kishte ndryshime thelbësore pasuese në aktivitetet e Degës. Dega pret të zbatojë SNRF 9 nga 2023 dhe ajo nuk e ka zbatuar atë në ndonjë fazë të mëparshme. Instrumentet financiare të Degës maten me kosto të amortizuar dhe klasifikohen në varësi të kategorisë së tyre të matjes. Aktivet financiare përmbushin kriterin e pagesave vetem të principait dhe interesit ("SPPI") andaj do të njihen dhe maten në mënyrë të njëjte sipas SNRF 9. Vlerësimet e kreditorëve jepen në shënimet 15 dhe 16.

(i) Njohja

Instrumentet financiare të Degës (aktivet dhe detyrimet) fillimisht regjistrohen me vlerën e drejtë plus kostot e transakcionit. Vlera e drejtë në njohjen fillestare dëshmohej më së miri nga çmimi i transakcionit. Një fitim ose humbje në njohjen fillestare regjistrohet vetëm nëse ka një diferencë midis vlerës së drejtë dhe çmimit të transakcionit që mund të evidentohen nga transakcionet e tjera të tregut të tanishëm të vrojtueshëm në të njëjtin instrument ose me një teknikë vlerësimi, inputet e të cilave përfshijnë vetëm të dhënat nga tregjet e vëzhgueshme.

6. Politika të rëndësishme kontabel (vazhdim)

(ii) Klasifikimi

Aktivitetet financiare të Degës klasifikohen si investime në letra me vlerë, kreditë dhe llogaritë e arkëtueshme (depozitat me afat me bankat dhe të arkëtueshmet e sigurimeve). Detyrimet financiare janë klasifikuar si detyrime të tjera financiare (përfshirë detyrimet e sigurimit/tregtare dhe detyrimet e tjera) dhe janë përlogaritur kur pala tjetër kryen detyrimet e saj sipas kontratës dhe mbahen me kosto të amortizuara duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Huatë dhe llogaritë e arkëtueshme janë aktive financiare jo të kuotuar me pagesa fikse ose të përcaktueshme të tjera përveç atyre që Dega synon të shesë në të ardhmen e afërt. Huatë dhe llogaritë e arkëtueshme përfshijnë depozitat me afat me bankat dhe të arkëtueshmet nga sigurimet dhe të aketueshmet e tjera dhe mbahen me kosto të amortizuara duke përdorur metodën e interesit efektiv, neto nga provizioni për humbjet e shkaktuara nga rënia në vlerë.

(iii) Çregjistrimi

Dega çregjistron një aktiv financiar nëse (a) humbet të drejtat kontraktuale mbi flukset e ardhshme monetare ose (b) transferon të drejtat për të marrë flukset kontraktuale të parasë nga aktivet financiare në transaksione ose ka hyre në transaksione përmes të cilave ndërkohë (i) është transferuar i gjithë rreziku dhe përfitimet nga aktivet financiare ose (ii) as nuk i transferon as nuk i mban në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë, por pa mbajtur kontrollin. Kontrolli ruhet në qoftë se pala tjetër nuk ka aftësinë praktike për të shitur aktivin në tërësinë e tij tek një palë e tretë e palidhur pa pasur nevojë të vendosë kufizime shtesë për shitjen. Dega çregjistron një detyrim financiar kur detyrimet kontraktuale shuhen, anulohen ose maturaon.

(iv) Matja e kostos së amortizuar

Kosto e amortizuar e një aktivi apo detyrimi financiar është vlera me të cilën aktivi ose detyrimi financiar është matur në njohjen fillestare, duke zbritur këstet e paguara, plus ose minus amortizimin e akumuluar. Interesi i përlogaritur përfshin amortizimin e kostove të transaksioneve të shtyra në njohjen fillestare dhe të çdo primi ose zbritje deri në maturim duke përdorur metodën e interesit efektiv. Të ardhurat e përlogaritura të interesit dhe shpenzimet e përlogaritura të interesit, duke përfshirë edhe kuponin e përlogaritura dhe zbritjen ose shpërblimin e përlogaritur (përfshirë tarifën e shtyra në fillim, nëse ka), nuk paraqiten veçmas dhe përfshihen në vlerat bartëse të zërave në pasqyrën e pozicionit financiar.

(v) Kompensimi

Aktivitetet dhe detyrimet financiare mund të netohen dhe tepricat neto të paraqiten në pasqyrën e pozicionit financiar vetëm kur Dega ka të drejta ligjore për të netuar shumat dhe ka për qëllim të arkëtojë ose të mbylli aktivin apo detyrimin në të njëjtën kohë. Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten të netuara vetëm kur lejohet nga standartet e kontabilitetit, ose për fitime dhe humbje që lindin nga transaksione me natyrë të njëjtë përgjatë aktivitetit të Degës.

(vi) Rënia në vlerë e aktiveve financiare të mbajtura me koston e amortizuar

Humbjet nga rënia në vlerë njihen në pasqyrën e fitimit oses humbje kur ndodhin si rezultat i një ose më shumë ngjarjeve ("humbje") që kanë ndodhur pas njohjes fillestare të aktivitetit financiar dhe që kanë ndikim në shumën ose kohën e flukseve monetare të ardhshme të vlerësuar të aktivitetit financiar ose grupit të aktiveve financiare që mund të vlerësohen me besueshmëri. Nëse Dega konstaton se nuk ka dëshmi objektive se rënia në vlerë ka ndodhur për një aktiv financiar të vlerësuar individualisht, qoftë i rëndësishëm apo jo, ai përfshin aktivin në një grup aktivesh financiare me karakteristika të ngjashme të rrezikut të kredisë dhe vlerëson kolektivisht ato për rënie në vlerë. Faktorët kryesorë që Dega konsideron në përcaktimin nëse vlera e një aktivi financiar ka rënë statusi i saj në vonese, detyrimet që mund të kompensohen për të njëjtin klient dhe realizueshmëria e kolateralit të lidhur, nëse ka.

Kriteret e tjera kryesore të mëposhtme përdoren gjithashtu për të përcaktuar nëse ka dëshmi objektive që ka ndodhur një humbje nga rënia në vlerë:

- çdo pjesë ose këst është vonuar dhe pagesa e vonuar nuk mund t'i atribuohet një vonese të shkaktuar nga sistemet e shlyerjes;
- pala përjeton një vështirësi të konsiderueshme financiare siç dëshmohet nga informacionet e saj financiare;
- pala tjetër është në faliment ose riorganizimin financiar;
- ka ndryshim negativ në statusin e pagesave të palës tjetër, si rezultat i ndryshimeve në kushtet ekonomike kombëtare ose lokale që ndikojnë palën; ose
- vlera e kolateralit, nëse ka, zvogëlohet ndjeshëm si rezultat i përkeqësimit të kushteve të tregut.

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Politika të rëndesishme kontabel (vazhdim)

(d) Mjete monetare dhe ekuivalentë me to

Mjetet monetare dhe ekuivalentë me to përfshijnë balancat e gjendjes në arkë, mjetet monetare të depozituara në banka dhe investime afatshkurtra me likuiditet të lartë dhe me maturitet deri në tre muaj ose më pak. Mjete monetare dhe ekuivalente me to mbahen me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Depozitat me afat me maturitet fillestar më shumë se tre muaj janë kalsifikuar si depozita me afat me bankat si kategori e huave dhe të arkëtueshme nga aktivet financiare.

(e) Depozita me afat

Depozitat me afat paraqiten në pasqyrën e pozicionit financiar me shumën e principalit të tyre dhe klasifikohen sipas maturitetit. Depozitat me afat me maturitet fillestar më të vogël se tre muaj klasifikohen si ekuivalentë të mjeteve monetare.

(f) Të arkëtueshme të tjera

Të arkëtueshmet e tjera deklarohen me koston e tyre minus humbjet nga rënia në vlerë.

(g) Llogaritë e arkëtueshme nga sigurimi

Llogaritë e arkëtueshme nga sigurimi njihen fillimisht me vlerën e drejtë dhe maten më pas me koston e amortizuar të tyre, minus humbjet nga rënia në vlerë dhe përfshijnë paratë e gatshme të mbajtura nga agjentët. Të arkëtueshmet nga sigurimi vlerësohen për rënie në vlerë në çdo datë raportimi.

(h) Parapagimet

Parapagimet mbahen me kosto minus provizionin për rënie në vlerë dhe përfshihen në aktivet e tjera. Parapagimet për të marrë pasuri transferohen në vlerën kontabelë të aktivit pasi Dega të ketë marrë kontrollin e aktivit dhe është e mundshme që përfitimet e ardhshme ekonomike të lidhura me aktivin do të rrjedhin në Degë. Parapagimet e tjera fshihen dhe njihen në pasqyrën e fitimit ose humbjes kur mallrat ose shërbimet në lidhje me parapagimet janë marrë. Nëse ka një tregues që aktivet, mallrat ose shërbimet në lidhje me një parapagim nuk do të merren, vlera kontabelë e parapagimit shënohet në përputhje me rrethanat dhe një humbje përkatëse e rënies në vlerë njihet në pasqyrën e fitimit ose humbjes për vitin.

(i) Mbetja neto që i takon zyrës qendrore

Dega nuk është një entitet i veçantë juridik dhe prandaj nuk ka emetuar instrumente të veta të kapitalit. Zyra qendrore ka të drejtë të kërkojë terheqjen e investimit të saj në degë me para në dorë. Ky detyrim për të tërhequr shkakton një detyrim për vlerën aktuale të shumës së tërheqjes së mundshme. Është praktikisht shumë e veshtirë të përcaktohet shuma e saktë e këtij detyrimi pasi nuk dihet kur dhe nëse zyra qendrore do të kërkojë terheqjen. Si një perjashtim praktik, dega mat 'Mbetjen neto që i takon zyrës qendrore' në SNRF me vlerën kontabelë të aktiveve neto të Deges. Shpërndarjet e fitimit në zyrën qendrore njihen në momentin kur shpërndahen.

(j) Tatimi në të ardhura të korporatave

Tatimet mbi të ardhurat janë parashikuar në pasqyrat financiare në përputhje me legjislacionin e miratuar ose të miratuar në mënyrë thelbësore deri në fund të periudhës së raportimit. Tarifa e tatimit mbi të ardhurat përfshin tatimin aktual dhe tatimin e shtyrë dhe njihet në fitim ose humbje për vitin, përveç nëse njihet në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse ose drejtpërdrejt në kapitalin e vet sepse ka të bëjë me transaksione që njihen gjithashtu, në të njëjtën ose një tjetër periudhë, në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse ose drejtpërdrejt në kapital. Tatimi aktual është shuma që pritet t'i paguhet, ose rikuperohet nga autoriteti tatimor në lidhje me fitimet ose humbjet e tatueshme për periudhat aktuale dhe ato të mëparshme. Fitimet ose humbjet e tatueshme bazohen në vlerësimet nëse pasqyrat financiare janë të autorizuara para paraqitjes së deklaratave përkatëse të taksave. Taksat e tjera përveç të ardhurave regjistrohen brenda shpenzimeve operative.

Duke filluar nga 5 gushti 2019, bazuar në kërkesat e Ligjit të ri Nr. 06 / L-105 për Tatimin mbi të Ardhurat e Korporatave, që është në fuqi që nga ajo kohë, kompanitë e sigurimeve llogaritin tatimin mbi të ardhurat bazuar në fitimin ose humbjet e tatueshme para tatimit për periudhën dhe shpenzimet konsiderohen të zbritshme.

Tatimi mbi fitimin e shtyrë llogaritet duke përdorur metodën e detyrimeve të pasqyrës së pozicionit financiar për bartjen e humbjeve tatimore dhe diferencat e përkohshme që lindin midis bazave tatimore të aktiveve dhe detyrimeve dhe vlerave kontabelë të tyre për qëllime të raportimit financiar. Gjendjet e tatimeve të shtyra maten me normat e taksave të miratuara ose të miratuara në mënyrë thelbësore në fund të periudhës raportuese, të cilat pritet të zbatohen për periudhën kur ndryshimet e përkohshme të zbritshme dhe humbjet tatimore të bartura regjistrohen vetëm në masën që është e mundshme që fitimi i ardhshëm i tatueshëm do të jetë i disponueshëm kundrejt të cilit mund të përdoren zbritjet.

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Pozicionet e pasigurta tatimore. Pozicionet e pasigurta tatimore të Degës rishqyrtohen nga Drejtuesit në fund të çdo periudhe raportuese. Detyrimet regjistrohen për pozicionet e tatimit mbi të ardhurat të cilat përcaktohen nga Drejtimi, pasi ka më shumë gjasa që të mos rezultojë në vendosjen e taksave shtesë nëse pozicionet do të kundërshtoheshin nga autoritetet tatimore. Vlerësimi bazohet në interpretimin e ligjeve tatimore që janë miratuar ose në thelb të miratuara deri në fund të periudhës raportuese, dhe çdo gjykatë e njohur ose vendime të tjera për çështje të tilla. Detyrimet për gjambat, interesat dhe taksat e tjera veçmas të ardhurat njihen në bazë të vlerësimit më të mirë të drejtimit për shpenzimet e kërkuara për të shlyer detyrimet në fund të periudhës raportuese.

(k) Aktivet afatgjata materiale

Aktivitet afatgjata materiale maten me kosto minus zhvlerësimin e akumuluar dhe humbjet nga rënia në vlerë. Kostoja përfshin shpenzimet që janë drejtpërdrejt të atribuueshme ndaj kostos së blerjes së aktivitet. Kosto e aktiveve të vetë-ndërtuara përfshin koston e materialeve dhe punës direkte, çdo kosto tjetër drejtpërdrejt e atribuueshme që sjell aktivin në gjendjen e tij të parashikuar të punës, si dhe kostot e çmontimit dhe zhvendosjes së aktivitet dhe rikthimit të vendndodhjes së tij në gjendjen e mëparshme. Programet e blera dhe që janë integrale në funksionimin e pajisjes me të cilën lidhen kapitalizohen si pjesë e saj.

Kur pjesët e një aktivi kanë jetëgjatësi të ndryshme, ato konsiderohen si elementë të veçantë (komponentë kryesorë) të pajisjes.

Dega njihet në vlerën kontabël të pajisjeve kostot e zëvendësimit të një pjese të një artikulli të tillë kur kjo kosto ka ndodhur, nëse është e mundshme që përfitimet e ardhshme ekonomike të mishëruara me artikullin do të rrjedhin në Degë dhe kostoja e artikullit mund të jetë matet në mënyrë të besueshme. Të gjitha kostot e tjera njihen në fitim ose humbje si një shpenzim kur ndodhin. Pagesat e paradhënies në lidhje me aktivet afatgjata materiale kapitalizohen dhe paraqiten në një kategori të veçantë. Amortizimi në të gjitha kategoritë e pajisjeve llogaritet mbi bazën e bilancit zvogëlues mbi jetëgjatësinë e vlerësuar të aktiveve.

Normat vjetore të zhvlerësimit janë:

	%
Pajisje dhe mobilje të zyres	20
Vetura	20
Kompjutera	20

Vlera e mbetur, nëse nuk është jomateriale, rivlerësohet çdo vit. Përmirësimet e qirasë kapitalizohen dhe zhvlerësohen gjatë periudhës me të shkurtër midis jetës së tyre të dobishme dhe afatit të qirasë.

Metodat e amortizimit dhe jeta e dobishme rivlerësohen dhe rregullohen nëse është e përshtatshme, në çdo datë raportimi.

(l) Aktivite me të drejtë përdorimi

Dega merr me qira vetëm zyrat. Kontratat mund të përmbajnë komponent të qirasë dhe komponent që nuk lidhen me qirate. Dega shpërndan çmimin e kontratës për përbërësit e qirasë dhe komponentëve të tjerë bazuar në çmimet e tyre relative të pavarura. Për qiradhëniet e pasurive të patundshme për të cilat Dega është qiramarrës, ajo ka zgjedhur të mos ndajë përbërësit e qirasë dhe të tjere dhe në vend të kësaj i llogarit këto si një përbërës i vetëm i qirasë.

Aktivitet me të drejtë përdorimi maten me kosto duke përfshirë sa vijon:

- shumën e matjes fillestare të detyrimit të qirasë;
- çdo pagesë qiraje të bërë në ose para datës së fillimit minus çdo stimul i marrë nga qiraja;
- çdo kosto fillestare direkte; dhe
- kostot për të rikthyer aktivin në kushtet e kërkuara nga marrëveshjet e qirasë.

Aktivitet me të drejtë përdorimit zakonisht zhvlerësohen gjatë periudhës me të shkurtër midis jetës së dobishme të aktivitet dhe afatit të qirasë mbi një bazë lineare. Nëse Dega është ka siguri të arsyeshme që do të ushtroje mundësinë e blerjes aktiveve të drejtës së përdorimit zhvlerësohet gjatë jetës së dobishme të aktiveve materiale afatgjate. Zhvlerësimi i zërave të aktiveve me të drejtë përdorimi llogaritet duke përdorur metodën lineare gjatë jetës së tyre të dobishme të vlerësuar si më poshtë:

Zyra

Jeta e dobishme

3 – 10 vite

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(m) Aktive afatgjata jo-materiale

Aktivitet afatgjata jo materiale që blihen deklarohen me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe humbjet nga rënia në vlerë. Shpenzimet e mëtejshme kapitalizohen vetëm kur ato rrisin përfitimet e ardhshme ekonomike të trupëzuara në aktivin specifik me të cilin lidhen. Gjithë shpenzimet e tjera njihen atëherë kur ndodhin. Amortizimi i ngarkohet fitimit apo humbjes mbi bazën e metodës lineare mbi jetëgjatësinë e aktiveve afatgjata jo materiale, të cilat fillojnë të amortizohen që nga data kur ato janë në dispozicion për t'u përdorur. Normat vjetore të amortizimit, të bazuara mbi jetëgjatësinë e aktivitet në periudhën aktuale apo krahasuese, janë 10 vite.

(n) Renia në vlerë e aktiveve jo-financiare

Në fund të secilës periudhë raportuese Drejtuesiti vlerësojnë nëse ka ndonjë tregues të rënies në vlerë të aktiveve afatgjata materiale dhe jo-materiale me jetëgjatësi të caktuar. Nëse ekziston ndonjë tregues i tillë, Drejtuesiti vlerësojnë shumën e rikuperueshme, e cila përcaktohet si më e larta e vlerës së drejtë të një aktiviteti minus kostot e shitjes dhe vlerës së tij në përdorim. Vlera kontabël zvogëlohet në shumën e rikuperueshme dhe humbja nga rënia në vlerë njihet në fitim ose humbje për vitin. Një humbje nga rënia në vlerë njohur për një aktivitet në vitet e mëparshme kthehet kur është e përshtatshme nëse ka pasur një ndryshim në vlerësimet e përdorura për të përcaktuar vlerën e aktivitet në përdorim ose vlerën e drejtë minus kostot e shitjes.

(o) Provizionet për detyrime dhe ngarkesa

Provizionet për detyrimet dhe ngarkesat janë detyrime jo-financiare shuma dhe koha e të cilave nuk mund të vlerësohen me siguri. Ato perlogariten kur Dega ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv si rezultat i ngjarjeve të kaluara, është e mundur që një dalje e burimeve ekonomike do të kërkohej për të shlyer detyrimin, dhe një vlerësim i besueshëm i shumës së detyrimit mund të të bëhet. Provi maten me vlerën aktuale të shpenzimeve që pritet të kërkohej për të shlyer detyrimin duke përdorur një normë para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut të vlerës në kohë të parase dhe rreziqeve specifike për detyrimin. Rritja e provizionit për shkak të kalimit të kohës njihet si një shpenzim interesi brenda shpenzimeve financiare.

(p) Taksa mbi primin e shkruar

Tatimi mbi primin i referohet Tatimit mbi të Ardhurat e Korporatave për siguruesit i cili është paraparë në pasqyrat financiare në përputhje me legjislacionin e miratuar ose të miratuar në mënyrë thelbësore deri më 5 gusht 2019. Deri atëherë, në përputhje me Ligjin e Republikës së Kosovës për Tatimin në të Ardhurave të Korporatave nr. 05 / L-029, kompanive e sigurimeve u kërkohej të llogarisin taksën e primit prej 5% në primet e tyre tremujore bruto. Taksa e primit nuk zbritet nga primet për secilën police sigurimi. Taksa e primit llogaritet bazuar në vëllimin e përgjithshëm të primit të shkruar bruto të Degës. Si rezultat, ajo shpaloset në këto pasqyra financiare si një shpenzim.

(q) Detyrimet për Qira

Detyrimet që rrjedhin nga një qira maten fillimisht mbi bazën e vlerës aktuale. Detyrimet e qirasë përfshijnë vlerën aktuale neto të pagesave të mëposhtme të qirasë:

- pagesa fikse (përfshirë pagesat fikse në substancë), minus çdo stimul i qirasë së arkëtueshme;
- pagesa e ndryshueshme e qirasë që bazohet në një indeks ose një normë, e matur fillimisht duke përdorur indeksin ose normën në datën e fillimit;
- shumat që pritet të paguhet nga Dega nën garancitë e vlerës së mbetur;
- çmimi i ushtrimit të një opsioni blerjeje nëse Dega është e sigurt se do ta ushtrojë atë opsion; dhe
- pagesa të gjobave për përfundimin e qirasë, nëse afati i qirasë pasqyron degën që ushtron atë mundësi.

Opsionet e zgjatjes dhe përfundimit janë përfshirë në një numër të qirave të pronave. Këto terma përdoren për të maksimizuar fleksibilitetin operacional në drejtim të menaxhimit të pasurive të përdorura në operacionet e Degës. Të gjitha opsionet e zgjatjes dhe përfundimit të ushtruara ushtrohen nga të dy palët, Dega dhe qiradhënësi përkatës. Opsionet e zgjatjes (ose opsionet e periudhës pas përfundimit) përfshihen vetëm në afatin e qirasë nëse qiraja është e arsyeshme e sigurt se do të zgjatet (ose nuk përfundon). Pagesat e qirasë që do të bëhen nën opsione të caktuara zgjatjeje të arsyeshme janë përfshirë gjithashtu në matjen e detyrimit. Pagesat e qirasë zbriten duke përdorur normën e interesit të nënkuptuar në qira. Nëse kjo normë nuk mund të përcaktohet lehtësisht, gjë që zakonisht ndodh me qiradhëniet e Degës, përdoret norma shtesë e huamarrjes së Degës, duke qenë norma që Dega duhet të paguajë për të marrë hua fondet e nevojshme për të marrë një aktiv me vlerë të ngjashme me aktivin e së drejtës së përdorimit në një mjedis të ngjashëm ekonomik me terma, kolateral dhe kushte të ngjashme.

Pagesat e qirasë alokohen ndërmjet kostos kryesore dhe financës. Kostot e financës ngarkohen në fitim ose humbje gjatë periudhës së qirasë në mënyrë që të prodhojnë një normë konstante periodike interesi për pjesën e mbetur të detyrimit për secilën periudhë. Pagesat e shoqëruara me qira afatshkurtra të zyrave dhe të gjitha qirave të aktiveve me vlerë të ulët njihen në bazë lineare si një shpenzim në fitim ose humbje. Qira afatshkurtra janë qira me afat qiraje prej 12 muajsh ose më pak. Aktivitet me vlerë të ulët përbëjnë aktive me qira me vlerë prej 5 mijë Euro ose më pak.

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(r) Njohja e të ardhurave

Primet Politika e kontabilitetit në lidhje me të ardhurat nga kontratat e sigurimit shpaloset në shënimin 6 (b).

Të ardhurat nga investimet. të ardhurat nga interesi njihen në fitim ose humbje atëherë kur fitohen, duke marrë parasysh rendimentin efektiv të aktivitetit financiar.

Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet përfshijnë komisionin e risigurimit, të njohur sipas marrëveshjeve me risiguresit. Komisionet e risigurimit vazhdojnë të njihen plotësisht për shlyerjen me risiguresin.

(s) Shpenzimet e marrjes në sigurim

Shpenzimet e marrjes në sigurim përcaktohen si kosto që rrjedhin nga blerja e kontratave të reja të sigurimit, duke përfshirë kostot direkte, siç janë komisionet e blerjes dhe kostoja e hartimit të dokumentit të sigurimit, dhe shpenzimet administrative që lidhen me përpunimin e propozimeve dhe lëshimin e policave. Kostot e blerjes së policave shpenzohen kur ndodhin.

Shpenzimet e shtyra të blerjes. Shpenzimet e blerjes janë kostot që një sigures bën për të shitur, nënshkruar dhe filluar një kontratë të re sigurimi. Kostot e blerjes kapitalizohen dhe ngarkohen në shpenzim në proporcion me të ardhurat e njohura nga primet. Për të shoqëruar kostot e blerjes me të ardhurat e primit, kostot e blerjes alokohen nga grupet e kontratave të sigurimit në përputhje me mënyrën se si Dega alokon blerjen, servisimin dhe matjen e përfitimit të kontratave të saj të sigurimit. Shpenzimet e paamortizuara të blerjeve klasifikohen si një aktiv.

(t) Përfitimet e Punonjësve

Pagat, kontributet në pensionet shtetërore ose private dhe fondet e sigurimeve shoqërore, pushimet vjetore të paguara dhe pushimet mjekësore, shpërblymjet dhe përfitimet jo-monetare grumbullohen në vitin në të cilin shërbimet shoqëruese kryhen nga punonjësit e Degës. Dega nuk ka asnjë detyrim ligjor ose konstruktiv për të bërë pensione ose pagesa të ngjashme përfitimesh përtej pagesave në skemën e kontributeve të përcaktuara ligjore dhe private.

7. Menaxhimi i rrezikut të sigurimit

Dega merr mbi vete rrezikun e sigurimit përmes kontratave të sigurimit në të cilat merr parasysh rrezikun e humbjes nga personat apo organizatat që janë drejtpërdrejt subjekt i humbjes. Dega është e ekspozuar ndaj pasigurisë që ka të bëjë me kohën, frekuencën dhe shkallën e dëmeve të lidhura me këto kontrata. Dega menaxhon rrezikun nëpërmjet strategjive të risigurimit dhe shitjes brenda një kornize të përgjithshme të menaxhimit të rrezikut. Çmimi është i bazuar në supozime të cilat kanë parasysh trendet dhe përvojën historike. Ekspozimet janë të menaxhuara nëpërmjet dokumentimit të kufijve dhe kriterëve për shitje. Risigurimi blihet për të zbutur efektin e humbjeve të mundshme në Degë nga ngjarjet e mëdha individuale apo katastrofike, për të siguruar akses ndaj rreziqeve të specializuara, dhe për të ndihmuar në menaxhimin e kapitalit. Politikat e risigurimit janë të shkruara me risigures të miratuar, mbi bazën e marrëveshjeve proporcionale ose marrëveshjeve me tejkalim të humbjes. Kapitali rregullator menaxhohet edhe (jo vetëm) duke referuar rrezikun e sigurimit ndaj të cilit Dega mund të jetë e ekspozuar. Dega shkruan sigurime të pronave, dhe rreziqe motorike kryesisht mbi dymbëdhjetë muaj kohëzgjatje. Rreziqet më të mëdha vijnë nga katastrofat natyrore, ndryshimi i klimës dhe katastrofa të tjera (p.sh. ngjarje me pasoja të mëdha dhe frekuence të ulët). Një përqendrim i rrezikut mund të lind nga një kontratë e vetme sigurimi e lëshuar për një lloj policë-mbajtësi me tipare demografike të veçanta brenda një vendndodhje gjeografike ose në llojet e biznesit tregtar. Ndryshueshmëria relative e rezultatit zbutet në qoftë se ka një portofol të madh të rreziqeve të ngjashme.

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

7. Menaxhimi i rrezikut të sigurimit (vazhdim)

Përqëndrimi i provizioneve të dëmeve përmbledhet më poshtë sipas llojit të kontratës duke iu referuar detyrimeve të sigurimit:

	31 dhjetor 2020			31 dhjetor 2019		
	Detyrimet për kontratat e sigurimit (Shënim 22)	Aktive të risigurimit (Shënim 14)	Neto	Detyrimet për kontratat e sigurimit (Shënim 22)	Aktive të risigurimit (Shënim 14)	Neto
Linja e biznesit						
Mjete motorrike	7,651,582	3,205,740	4,445,842	6,954,929	2,743,345	4,211,584
Sigurimi Kufitar	782,244	3,130	779,114	760,627	-	760,627
Prona	1,153,052	1,091,847	61,205	897,959	826,610	71,349
Shëndeti dhe aksidentet	578,112	161,766	416,346	526,244	87,164	439,080
Të tjera	7,200	5,300	1,900	7,200	5,300	1,900
Gjithsej	10,172,190	4,467,783	5,704,407	9,146,959	3,662,419	5,484,540

Përqëndrimi i primeve sipas llojit të kontratës përmbledhet më poshtë sipas referencës me detyrimet nga sigurimi:

	31 dhjetor 2020			31 dhjetor 2019		
	Prime të shkruara bruto	Prime të ceduara tek risiguresit (Shënim 27)	Neto	Prime të shkruara bruto (Shënim 26)	Prime të ceduara tek risiguresit (Shënim 27)	Neto
Linja e biznesit						
Mjete motorrike	6,146,722	2,774,069	3,372,653	5,227,626	2,177,660	3,049,966
Sigurimi kufitar	410,266	-	410,266	712,219	-	712,219
Prona	2,024,842	1,867,520	157,322	1,878,981	1,669,707	214,474
Shëndeti dhe aksidentet	2,066,567	159,129	1,907,438	2,248,806	110,016	2,138,790
Të tjera	926,577	813,899	112,678	851,846	796,735	55,111
Gjithsej	11,574,974	5,614,617	5,960,357	10,919,478	4,754,118	6,165,360

Më poshtë jepet një përmbledhje e ekspozimit maksimal ndaj rrezikut të sigurimit për vitin 2020 dhe 2019:

	2020	2019
	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të sigurimit *	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të sigurimit *
Linja e biznesit		
Mjete motorrike	43,911,600,000	44,805,600,000
Kasko	47,719,842	43,444,877
Prona	2,294,731,163	1,480,268,201
Të tjera	220,293,896	384,612,000
Gjithsej	46,474,344,901	46,713,925,078

* Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të sigurimit është në bazë bruto dhe nuk përfshin pjesën e risigurimit. Përsa i përket mjeteve motorrike, ekspozimi bazohet në Ligjin Nr. 04/L-018 për sigurimin e detyrueshëm nga autopërgjegjësia sipas të cilit kompensimi maksimal për lëndime në persona është 1,000 mije Euro ndërsa 200 mije Euro për lëndimet në pasuri.

* Të gjitha policat e tjera kanë shuma individuale të siguruar për police.

Dëmet aktuale të krahasuara me vlerësimet

Rezervat për koston përfundimtare të pritshme të shlyerjes së të gjitha dëmeve të ndodhura në lidhje me ngjarjet deri në atë datë, qoftë të raportuara apo jo, së bashku me shpenzimet e trajtimit të dëmeve, shumat e paguara më herët, bëhen në datën e raportimit.

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

7. Menaxhimi i rrezikut të sigurimit (vazhdim)

Detyrimi për demet e raportuara (të raportuara por jo të paguara ose "RBNS") vlerësohet rast pas rasti, duke pasur parasysh rrethanat e demit, informacionin në dispozicion dhe dëshmitë historike të madhësisë së demeve të ngjashme. Rezervat e demeve rishikohen rregullisht dhe përditësohen kur lindin informacione të reja. Vlerësimi i demeve të ndodhura, por jo të raportuara ("IBNR") në përgjithësi i nënshtrohet një shkalle më të lartë pasigurie sesa demet e raportuara. Aktuarët e Degës kryesisht vlerësojnë rezervat e IBNR duke përdorur teknika statistikore ekstrapolimin e të dhënave historike me qëllim të vlerësimit të kostove përfundimtare të demeve.

Duke qenë se këto metoda përdorin informacion historik të zhvillimit të demeve, ato supozojnë se modeli i zhvillimit të demeve historike do të shfaqet përsëri në të ardhmen. Ka disa arsye pse jo gjithmonë ndodhe kështu, të cilat duke qene se janë identifikuar, janë marre parasysh duke u reflektuar në metodat e llogaritjes.

Këto arsye përfshijnë:

- Arshyet ekonomike, ligjore, politike dhe sociale (duke rezultuar në nivele të ndryshme të inflacionit, normës së papunësisë, ndryshimeve në legjislacion, jostabiliteti ekonomik, ngjarje madhore etj.);
- ndryshime në përpilimin e kontratave;
- luhajtje të zakonshme, duke përfshirë ndikimin e humbjeve të mëdha.

Rezervat e IBNR fillimisht vlerësohen në një nivel bruto dhe kryhet një llogaritje e veçantë për të vlerësuar madhësinë e rikuperimit të risigurimeve.

Tabela e mëposhtme tregon dëmet aktuale të ndodhura të krahasuara me vlerësimet e mëparshme për vitet perkatese:

	2020	2019	2018	2017	2016
RBNS					
Vlerësimet fillestare për dëmet	5,981,865	7,192,974	5,006,430	4,234,210	3,804,282
Rezultatet aktuale në lidhje me dëmet e ndodhura	1,465,894	3,464,489	1,053,503	542,789	726,853
Vlerësimet përfundimtare për dëmet	5,120,781	4,343,312	4,781,310	3,703,450	3,133,727
Shmangia në Euro	(604,810)	(614,827)	(828,383)	(12,029)	(56,298)
Shamngia në %	(10.11%)	(8.55%)	(16.55%)	(0.28%)	(1.48%)
IBNR					
Vlerësimet fillestare për dëmet	1,383,229	1,236,421	1,371,073	1,130,905	978,792
Rezultatet aktuale në lidhje me dëmet e ndodhura	443,190	483,658	373,515	245,926	314,691
Vlerësimet përfundimtare për dëmet	841,721	739,798	614,753	796,198	919,756
Shmangia në Euro	98,318	12,965	382,805	88,781	(255,655)
Shamngia në %	7.11%	1.05%	27.92%	7.85%	(26.12%)
Gjithsej shmangia	(506,492)	(601,862)	(445,578)	76,752	(311,953)

Rezerva teknike në vlerë prej 1,772,277 (2019: Euro 1,697,387) për Policat kufitare dhe Fondin e kompensimit nuk përfshihen në analizën e mësipërme, pasi rezerva për këto produkte llogaritet nga aktuarët e Byrosë Kosovare të Sigurimit.

Shmangia totale negative siç paraqiet më lart, i atribuohet rrjedhës negative prej 605 mijë Euro të RBNS, e cila në një farë mase kompensohet nga shmangia pozitive në IBNR në vlere prej 98 mije Euro.

Shmangia negative në RBNS i atribuohet efektit të kombinuar të demeve të paguara gjatë vitit që është më e lartë krahasuar me rezervën e alokuar në vitin e kaluar, si dhe përditësimit të rezervës aktuale bazuar në informacionin e fundit të disponueshëm dhe përvojën e kaluar të shmangieve. Kjo është gjithashtu për shkak të rishikimit të demeve të raportuara por jo të zgjidhura që janë në proces gjyqësor si pjesë e qasjes së Drejtuesve për të përditësuar rezervën në kohë reale në mënyrë që ato të përfaqësojnë sa më saktë që të jetë e mundur, daljet e pritshme të flukseve moneare.

Për më tepër, gjatë vitit 2020 Drejtuesit kane njohur gjithashtu një rezervë për dëmet e ndodhura, por jo të raportuara sa duhet ("IBNeR"). Kjo është qasja e Drejtuesve për të llogaritur çdo mangësi të mundshme në rezervë për demete raportuara por të papaguara, veçanërisht ato për MTPL.

7. Menaxhimi i rrezikut të sigurimit (vazhdim)

IBNeR është një shumë e rezervuar në lidhje me koston e pritshme të dëmeve që tejkalojnë rezervën aktuale. Ajo njihet për të parashikuar zhvillimin e vlerësimeve të dëmeve pasi informacionet e reja bëhen të njohura për demet e pazgjithura. IBNeR është vlerësuar veçmas bazuar në demet vjetore të raportuara dhe trekëndëshat e zhvillimit bazuar në metodën standarde të shkallëve zinxhimore. Vlerësimi përfundimtar i IBNeR llogaritet bazuar në trekëndëshat. Drejtuesit presin që kjo llogaritje të mbulojë demet që Dega mund të kete si rezultat i çështjeve gjyqësore.

Drejtuesit shqyrtojnë vlerësimet dhe supozimet e pretendimeve bazuar në zhvillimin aktual të pretendimeve dhe bën rregullimet e duhura për metodologjitë e pretendimeve.

Testi i mjaftueshmërisë së detyrimeve

Detyrimet e sigurimit llogariten duke përdorur supozime historike. Testi i mjaftueshmërisë së detyrimeve ("LAT") për sigurimin e jo-jetës është i kufizuar në pjesën e paskaduar të kontratave ekzistuese. Ai kryhet duke krahasuar vlerën e pritshme të dëmeve dhe shpenzimeve që i atribuohen periudhës në fuqi me shumën e primeve të pafituara në lidhje me këto polica pas zbritjes së kostove të drejtpërdrejta që kanë të bëjnë me sigurimin.

Flukset monetare të pritshme në lidhje me kërkesat dhe shpenzimet vlerësohen duke ju referuar përvojës gjatë pjesës së skaduar të kontratës, të rregulluar për humbjet individuale të cilat nuk priten të përsëriten. Ky test llogaritet nëse ka ndonjë nevojë për rezervë të rreziqeve të paskaduara (URR). Testi kryhet për të kontrolluar mjaftueshmërinë e primeve të pafituara ose nëse ka nevojë për rezerva të rrezikut të paskaduar (URR).

Shumat e dëmeve bruto dhe shpenzimeve administrative janë aplikuar në këto teste për të gjeneruar raportin e kombinuar dhe krahasuar me shumën e rezervave të vendosura për primet e pafituara të duke zbritur shpenzimet e shtyra të marrjes në sigurim. Rezultatet e testeve tregojnë se niveli i rezervave të primeve të pafituara, është i mjaftueshëm dhe nuk ka nevojë për URR.

Testi është bërë jo vetëm në total, por brenda 5 grupeve kryesore të linjave të biznesit, përkatësisht: DMTPL, TPL +, Kufitare, Kasko, Prona dhe të tjera dhe shëndetësore.

Sigma Interallbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqërore të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

7. Menaxhimi i rrezikut të sigurimit (vazhdim)

Zhvillimi i dëmeve

Tabela e mëposhtme tregon zhvillimin gradual të vlerësimit të dëmeve përfundimtare sipas dëmeve të ndodhura gjatë vitit. Vlerësimi ndryshoi në periudha individuale në varësi të dëmeve aktuale të paguara. Shuma bruto e rezervave është totali i rezervave të RBNS dhe IBNR. Krahasimi i vlerësimeve statistikore të rezervave të mjaftueshme me shumën bruto të rezervave sugjeron nivele të mjaftueshme të rezervave për dëmet. Vlerësimet e dëmeve për linjat e biznesit me dëme materiale të bëra ose të vlerësuara nuk janë përfshirë në tabelë.

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	Gjithsej
Vlerësim i dëmeve progresive											
- Në fund të vitit të marrjes në sigurim	3,360,886	3,345,043	3,204,020	3,792,345	2,830,042	4,164,518	3,715,972	2,858,953	10,050,515	3,199,015	40,521,310
- Një vit më vonë	-	4,323,926	6,120,958	4,390,553	3,386,214	4,800,054	4,002,857	2,746,081	9,293,313	4,079,892	43,143,849
- Dy vite më vonë	-	-	6,222,458	4,304,363	3,629,256	4,959,121	4,158,943	3,053,115	9,503,854	4,094,473	39,925,584
- Tre vite më vonë	-	-	-	4,447,731	3,572,252	5,239,225	4,226,620	2,921,881	9,601,091	4,343,759	34,352,558
- Katër vite më vonë	-	-	-	-	3,625,101	5,261,560	4,406,853	2,914,516	9,619,160	4,537,623	30,364,813
- Pesë vite më vonë	-	-	-	-	-	5,312,729	4,477,246	3,018,611	9,875,435	4,496,279	27,180,300
- Gjashtë vite më vonë	-	-	-	-	-	-	4,474,943	2,979,046	10,091,664	4,261,936	21,807,589
- Shtatë vite më vonë	-	-	-	-	-	-	-	3,230,552	9,995,533	4,285,420	17,511,506
- Tetë vite më vonë	-	-	-	-	-	-	-	-	10,121,867	4,299,717	14,421,584
- Nëntë vite më vonë	-	-	-	-	-	-	-	-	8,400,092	8,400,092	8,400,092
Vlerësim i dëmeve progresive	3,360,886	4,323,926	6,222,458	4,447,731	3,625,101	5,312,729	4,474,943	3,230,552	10,121,867	8,400,092	53,520,285
Pagesat progresive	2,240,105	3,376,950	5,183,669	3,706,560	3,128,895	4,663,747	3,862,038	2,756,691	9,629,098	6,944,661	46,334,973
Shuma e njohur në pasqyra	1,120,781	946,976	1,038,789	741,171	496,206	648,982	612,905	473,861	492,769	1,455,431	8,027,871

Shuma prej 8,027,871 Euro përfaqëson detyrimet nga kontratat e sigurimit për dëmet e raportuara por të papaguara më 31 dhjetor 2020, në vlerë prej 7,069,001 Euro dhe rezervën për fondin e kompensimit në vlerë prej 958,870 Euro. Si e tillë nuk përfshin rezervën IBNR në shumën 1,986,952 Euro dhe rezervën për koston e trajtimit të dëmeve në vlerë prej 157,367 Euro.

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

7. Menaxhimi i rrezikut të sigurimit (vazhdim)

Analiza e ndjeshmërisë

Rreziqet e lidhura me kontratat e sigurimit të jo-jetës janë komplekse dhe subjekt i një numri ndryshoresh që e ndërlikojnë analizën sasiore të ndjeshmërisë. Dega përdor teknika statistikore dhe aktuariale duke përfshirë treguesë të tillë si raporti i humbjes së pritur.

Dega e konsideron si të mjaftueshëm detyrimin për dëmet e jo-jetës që njihen në pasqyrën e pozicionit financiar. Megjithatë, përvoja aktuale do të ndryshojë nga rezultati i pritur.

Një pamje e përgjithshme e humbjeve nga dëmet dhe raportit të kombinuar për vitin 2020 dhe 2019 jepet më poshtë:

	2020	2019
Raporti i dëmeve (dëmet neto/primet neto)	63%	66%
Raporti i shpenzimeve (shpenzimet neto/primet neto)	29%	41%
Raporti i kombinuar (raporti i dëmeve/raporti i shpenzimeve)	92%	107%

Rezultatet e analizës së ndjeshmerise që tregojnë impaktin mbi fitimin përpara tatimit paraqiten më poshtë. Për këtë lloj ndjeshmerie tregohet impakti i një ndryshimi në një faktor të vetëm, duke mbajtur supozimet e tjera të pandryshuara:

	Impakti	2020	2019
Raporti i dëmeve			
5% rritje në raportin e dëmeve	humbje	(182,773)	(193,140)
5% rënie në raportin e dëmeve	fitim	182,773	193,140
Raporti i shpenzimeve			
5% rritje në raportin e shpenzimeve	humbje	(84,539)	(119,692)
5% rënie në raportin e shpenzimeve	fitim	84,539	119,692
Raporti i kombinuar			
5% rritje në raportin e kombinuar	humbje	(267,312)	(312,832)
5% rënie në raportin e kombinuar	fitim	267,312	312,832

8. Menaxhimi i rrezikut financiar

Transaksionet me instrumentë financiar mund të sjellin si rezultat rreziqe financiare shtesë për Degën. Ato përfshijnë: rrezikun e tregut, rrezikun kreditor, rrezikun e likuiditetit dhe rreziku e risigurimit. Më poshtë jepet një shpjegim për secilin rrezik të sipërpërmendur:

Rreziku i tregut

Rreziku i tregut përfshin tri lloje rreziku:

- Rreziku nga ndryshimet në kurset e këmbimit – rreziku që vlera e një instrumenti financiar të luhetet për shkak të ndryshimeve në kursin e këmbimit valutor.
- Rreziku i normës së interesit të vlerës së drejtë - rreziku që vlera e një instrumenti financiar do të luhetet për shkak të ndryshimeve në normat e interesit të tregut.
- Rreziku i çmimit - rreziku që vlera e një instrumenti financiar do të luhetet si rezultat i ndryshimeve në çmimet e tregut, ndryshime të shkaktuara nga faktorë specifikë për instrumentin individual ose emetuesin e tij ose faktorët që ndikojnë në të gjitha instrumentet e tregtuara në treg.

Rreziku i tregut mund të sjellë jo vetëm potencial për humbje, por edhe mundësinë për fitim. Drejtuesit përcaktojnë kufijtë mbi vlerën e rrezikut që mund të pranohet, i cili monitorohet në baza ditore. Megjithatë, përdorimi i kësaj qasjeje nuk parandalon humbjet jashtë këtyre kufijve në rast të lëvizjeve më të rëndësishme të tregut.

Ndjeshmëria ndaj rrezikut të tregut të përfshirë më poshtë bazohen në ndryshimet e mundshme në një faktor ndërkohë që faktorët e tjerë mbeten konstant. Në praktikë kjo nuk ka gjasa të ndodhë dhe ndryshimet në disa nga faktorët mund të lidhen - për shembull, ndryshimet në normën e interesit dhe ndryshimet në normat e monedhës së huaj.

Sigma Interbalkanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

8. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Rreziku i monedhës

Dega operon në një segment biznesi dhe gjithë transaksionet kryhen në Euro për t'iu përmbajtur rregullores dhe kërkesave të saj të kapitalit. Rreziku i valutës në portofolin e investimeve menaxhohet duke përdorur parimin e përputhjes së aktiveve dhe detyrimeve. Më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 nuk ka transaksione në monedha të tjera përveçse në Euro. Rrjedhimisht, Dega nuk është e ekspozuar ndaj rrezikut të monedhës.

Rreziku i normës së interes

Rreziku i normës së interesit përbëhet nga efektet e rrezikut të luhatjeve në nivelet mbizotëruese të normave të interesit të tregut në pozicionin e tij financiar dhe flukset e parave. Kohëzgjatja e kohës për të cilën norma e interesit është e fiksuar në një instrument financiar tregon për këtë në çfarë mase është e ekspozuar ndaj rrezikut të normës së interesit. Normat e interesit të marra dhe / ose të paguara nga Dega në një instrument financiar janë fikse. Profili i normës së interesit të instrumenteve financiare me interes të Degës siç raportohet më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 është si më poshtë.

	Shenimi	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Instrumente me norme fikse			
<i>Aktive financiare me norme interesi fikse</i>			
Aktive financiare të mbajtura me kosto të amortizuar	15	6,528,388	4,297,031
Depozita me afat me banka	16	9,175,647	9,596,947
<i>Detyrime financiare me norme interesi fikse</i>			
Depozita e risiguruesit	24	(2,883,086)	(2,450,968)
Detyrimet për qira	12	(2,075,036)	(1,046,168)
Gjithsej		10,745,913	10,396,842

Një ndryshim prej 100 pikësh bazë në normat e interesit do të kishte rritur ose ulur kapitalin me 107,459 Euro (2019: 103,968 mijë Euro). Kjo analizë supozon se të gjitha variablat e tjerë, veçanërisht kurset e këmbimit të valutave të huaja, mbeten konstante.

Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë i referohet rrezikut që pala tjetër do të dështojë në obligimet e saj kontraktuale duke rezultuar në humbje financiare për Degën. Përgjatë kursit normal të biznesit, tekta arkëtohen primet, këto fonde investohen për të shlyer obligimet e ardhshme të policave. Dega ekspozohet ndaj rrezikut të kredisë përmes aktiveve financiare të mbajtura me kosto të amortizuar, depozitave me afat me banka, të arkëtueshmeve të sigurimit dhe të arkëtueshmeve të risigurimit. Dega ka vendosur procedura të brendshme dhe udhëzime sipas të cilave partnerët e risigurimit duhet të kenë vlerësime BBB- ose më të larta sipas S&P, Moody apo AM Best dhe të plotësojnë kërkesat e VIG përsa i përket Rregullave të Sigurisë për Risigurimet. Dega menaxhon ekspozimin ndaj rrezikut të kredisë në mënyrë të rregullt përmes monitorimit të ekspozimit ndaj aktiveve financiare të mbajtura me kosto të amortizuar dhe depozitave me afat me banka.

Ekspozimi maksimal i degës ndaj rrezikut të kredisë sipas klasës së aktiveve është pasqyruar në vlerën kontabël të aktiveve financiare në pasqyrën e pozicionit financiar si më poshtë. Cilësia e aktiveve dhe detyrimeve financiare dhe të sigurimit shpaloset në shënimet përkatëse:

	Shënimi	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Aktive të risigurimit	14	5,450,289	4,614,791
Aktive financiare të mbajtura me kosto të amortizuar	15	6,528,388	4,297,031
Depozita me afat me banka	16	9,175,647	9,596,947
Llogari të arkëtueshme nga sigurimi dhe të tjera	18	1,194,796	1,434,998
Aktive të tjera	19	390,346	240,185
Mjetet monetare dhe ekuivalentët me to	20	919,004	928,589
Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kreditit		23,658,470	21,112,541

Asnjë indikacion objektiv për rënie në vlerë nuk është identifikuar nga Dega në aktivet e tjera financiare në datën e raportimit. Aktivet e tjera financiare siç janë ekuivalentët e parave dhe depozitat me afat nuk janë as të vonuara dhe as të zhvlerësuara.

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

8. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Dega nuk do të përmbushë obligimet e saj që lidhen me detyrime financiare brenda periudhës kur duhet të shlyhen. Rreziku i likuiditetit është një rrezik i moderuar i brendshëm për aktivitetin e biznesit të Degës sepse disa prej aktiveve të blera dhe detyrimeve të shitura mund të kenë karakteristika likuiditeti që janë specifike. Nëse Dega do të kërkonte shumën të konsiderueshme brenda një periudhe të shkurtër duke tejkaluar kërkesat normale për mjete monetare, ajo mund të përballej me vështirësi për të siguruar çmime tërheqëse. Pavarësisht kësaj, Dega ka akses në huamarrje më 31 dhjetor 2020 dhe 2019. Dega menaxhon rrezikun e likuiditetit përmes monitorimit të vazhdueshëm të fluksit të parasë të parashikuar dhe atij aktual, duke përpunuar maturitetet e aktiveve dhe detyrimeve financiare.

Aktivitetet dhe detyrimet financiare të Degës më 31 dhjetor 2020 të detajuara sipas maturitetit paraqiten më poshtë:

	Më pak se 3 muaj	Midis 3 muaj dhe 1 vit	Midis 1 vit dhe 5 vjet	Gjithsej
Aktivitet				
Mjete monetare dhe ekuivalentë me to	919,004	-	-	919,004
Depozita me afat me banka	1,709,566	4,147,895	3,318,186	9,175,647
Llogari të arkëtueshme nga sigurimi dhe të tjera	1,023,016	83,750	88,030	1,194,796
Aktive financiare të mbajtura me kosto të amortizuara	54,218	141,981	6,332,189	6,528,388
Aktive të risigurimit	368,292	1,611,553	3,470,444	5,450,289
Aktive të tjera	92,703	7,555	-	104,258
Gjithset aktivet financiare	4,166,799	5,992,734	13,208,849	23,372,382
Detyrimet				
Detyrime për kontratat e sigurimit	739,732	1,468,481	7,963,977	10,172,190
Rezerva e primit të pafitur	227,422	4,211,313	112,126	4,550,861
Depozita e risiguresit	319,250	319,250	2,244,586	2,883,086
Detyrimet për qira	71,109	213,326	2,058,371	2,342,806
Detyrime nga aktiviteti i sigurimit dhe të tjera	891,524	149,702	85,312	1,126,538
Gjithsej detyrimet financiare	2,249,037	6,362,072	12,464,372	21,075,481
Pozicioni i likuiditetit neto	1,917,762	(365,338)	744,477	2,296,901

Aktivitetet dhe detyrimet financiare të Degës më 31 dhjetor 2019 të detajuara sipas maturitetit paraqiten më poshtë:

	Më pak se 3 muaj	Midis 3 muaj dhe 1 vit	Midis 1 vit dhe 5 vjet	Gjithsej
Aktivitet				
Mjete monetare dhe ekuivalentë me to	928,589	-	-	928,589
Depozita me afat me banka	426,947	4,870,000	4,300,000	9,596,947
Llogari të arkëtueshme nga sigurimi dhe të tjera	1,404,516	28,473	2,009	1,434,998
Aktive financiare të mbajtura me kosto të amortizuara	75,923	2,406,579	1,814,529	4,297,031
Aktive të risigurimit	3,708,837	854,976	50,978	4,614,791
Aktive të tjera	107,105	8,080	-	115,185
Gjithset aktivet financiare	6,651,917	8,116,810	6,167,516	20,987,541
Detyrimet				
Detyrime për kontratat e sigurimit	3,988,253	3,358,673	1,800,033	9,146,959
Rezerva e primit të pafitur	198,702	3,659,824	218,217	4,076,743
Depozita e risiguresit	1,870,675	-	580,293	2,450,968
Detyrimet për qira	34,962	104,886	1,063,313	1,203,161
Detyrime nga aktiviteti i sigurimit dhe të tjera	1,146,984	29,619	-	1,176,603
Gjithsej detyrimet financiare	7,239,576	7,153,002	3,661,856	18,054,434
Pozicioni i likuiditetit neto	(587,659)	1,015,106	2,505,660	2,933,107

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

8. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Në pozicionin e likuiditetit të Degës, të paraqitur më lart për vitet 2020 dhe 2019, flukset e paskontuara hyrëse dhe dalëse janë shpalosur përkatësisht. Sa i përket detyrimeve për kontratat e sigurimit, flukset dalëse të pa skontuara janë paraqitur duke supozuar se periudha maksimale e detyrueshme e shlyerjes, sipas legjislacionit në fuqi, do të respektohet. Sidoqoftë, situatat mund të ndodhin kur Dega dhe paditësi nuk ndajnë të njëjtat pikëpamje në lidhje me vlerësimin e kërkesës, prandaj ata mund të përfundojnë në zgjidhjen e çështjes në një proces gjyqësor, i cili kërkon një periudhë më të gjatë kohore për tu zgjidhur në krahasim me atë që parashikohej fillimisht.

Menaxhimi i rrezikut të kapitalit

Dega nuk ka kapital sipas legjislacionit vendor. Sidoqoftë, Banka Qendrore e Kosovës kërkon që degët e subjekteve të huaja të depozitojnë një shumë të caktuar si kapital themeltar. Kështu, Dega paraqet shumën si kapital themeltar në pasqyrën e saj të pozicionit financiar. Dega menaxhon kapitalin e saj për të siguruar që nivelet e mjaftueshme të kapitalit të mbahen për Degën për të qenë në gjendje të bëjë të mundur vijimësinë e aktivitetit dhe dhe të jenë në përputhje me kërkesat e kapitalit të rregullatorëve, duke maksimizuar kthimin tek palët e interesit përmes një optimizimi të bilancit të borxhit me kapitalin.

Më 31 dhjetor 2020 dhe 31 dhjetor 2019, Dega ka përmblusur të gjitha kërkesat e kapitalit, duke përfshirë marzhin e aftësisë paguese dhe raportin e aktiveve që mbulojnë detyrimet nga kontratat e sigurimit.

Dega duhet të jete në përputhje me legjislacionin vendor, përfshirë rregullat dhe rregulloret e vendosura nga Banka Qendrore e Kosovës. Sipas Rregullores së Bankës Qendrore të Kosovës " Mbi depozitimin e asetëve si garancë, mjaftueshmërisë së kapitalit, raportimin financiar, menaxhimin e rrezikut, investimeve dhe likuiditetin", neni 7, të gjitha kompanive të sigurimeve u kërkohet një kapital total prej 3,200 mijë Euro.

	Shënime	2020	2019
Gjithsej mbetjet neto që i takojnë zyrës qendrore	21	5,997,878	5,611,923
Marzhi i aftësisë paguese (solvencës) me bazë primi		1,326,800	1,342,425
Marzhi i aftësisë paguese (solvencës) me bazë të dëmeve		954,489	963,223
Aftësia paguese mbi bazën e rritjes prej 150%(1)		2,013,638	2,013,638
Fondi garantues sipas ligjit (2)		3,200,000	3,200,000
Kërkesa për kapital sipas Fondit Garantues (vlera më e madhe mes 1 & 2)		3,200,000	3,200,000
Niveli aktual i aftësisë paguese për Degën		4,928,355	4,228,420
Në % të kapitalit të kërkuar		154%	132%

Rreziqe të tjera

Ndryshimet në rregulloret qeveritare për segmentet e tregut në të cilat Dega operon mund të prekin përfitueshmërinë e saj. Tregu i sigurimeve është subjekt i mbikeqyrjeve gjithëpërfshirëse dhe dinamike. Qëllimi kryesor i këtyre rregulloreve është mbrojtja e policëmbajtësve. Ndryshimet në ligjet dhe rregulloret aktuale të sigurimit mund të ndikojnë mënyrën me të cilën Dega drejton aktivitetin e biznesit dhe produktet që ofron. Për më tepër, përshtatja dhe amendimi i herë pas hershëm i ligjeve të sigurimit ose rregulloreve mund t'i bëjë ato më kufizuese ose të rezultojnë në kosto më të larta sesa kërkesat në aktuale.

9. Vlerësimet dhe gjykimet në zbatimin e politikave kontabël

Dega bën gjykime, vlerësime dhe supozime që ndikojnë në zbatimin e politikave kontabël dhe shumat e raportuara të aktiveve, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga këto vlerësime. Vlerësimet dhe supozimet themelore shqyrtohen në mënyrë të vazhdueshme. Drejtuesit gjithashtu bëjnë gjykime të caktuara, përveç atyre që përfshijnë vlerësime, në procesin e zbatimit të politikave kontabël.

Pretendimet dhe përfitimet e policëmbajtësit

Vlerësimi i detyrimit përfundimtar që rrjedh nga demet e ndodhura sipas kontratave të sigurimit është vlerësimi më kritik kontabël i Degës. Vendimet e Degës për humbjet e raportuara dhe të paraportuara dhe vendosja e rezervave rezultuese dhe risigurimit të lidhur me të, rishikohen dhe përditësohen çdo vit dhe rregullimet që rrjedhin nga ky rishikim pasqyrohen në fitim ose humbje. Proçesi bazohet në supozimin se përvoja e kaluar, e përshtatur për efektin e zhvillimeve aktuale dhe tendencave të mundshme, është një bazë e përshtatshme për parashikimin e ngjarjeve të ardhshme. Menaxhimi i rrezikut të sigurimit diskutohet në detaje në Shënimin 7, ndërsa dispozitat e kontratës së sigurimit analizohen në Shënimin 22.

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

9. Vlerësimet dhe gjykimet në zbatimin e politikave kontabël (vazhdim)

Të arkëtueshmet nga sigurimet dhe humbjet nga rënia në vlerë

Llogaritë e arkëtueshme nga sigurimi dhe të tjera fillimisht njihen me vlerën e drejtë. Më pas të arkëtueshmet maten me koston e amortizuar minus humbjet nga rënia në vlerë. Vlerësimi i lejimit për humbjet nga rënia në vlerë është gjithashtu një vlerësim i kryer nga Drejtuesit. Të arkëtueshmet e sigurimeve vlerësohen për rënie në vlerë në çdo datë raportimi. Të arkëtueshmet e sigurimeve me më shumë se një vit zhvlerësohen plotësisht nëse nuk ka probabilitet të lartë që ato të mbliidhen. Një probabilitet i tillë ekziston kur Dega ka marrëdhënie afatgjatë me klientë të rëndësishëm ose kur Dega blen mallra dhe / ose shërbime nga i siguruari dhe llogaritë e arkëtueshme shlyhen në baza neto. Të arkëtueshmet e sigurimeve me më pak se një vit vlerësohen individualisht në rast se ka tregues se ato nuk do të arketohen dot.

Të arkëtueshmet e sigurimeve me më pak se një vit vlerësohen gjithashtu në baza kolektive të grupuara në bazë të karakteristikave të rrezikut të kredisë, zakonisht me datën e raportimit. Përqindjet e zhvlerësimeve të aplikuara për secilën kategori të llogarive të arkëtueshme të sigurimeve me më pak se një vit, përfaqësojnë vlerësimin më të mirë të Drejtuesve për humbjet e pritshme në të ardhmen dhe bazohen në historinë e rikuperueshmërisë dhe përvojën e tregut.

10. Vlera e drejtë

Matjet e vlerës së drejtë për qëllime matjeje dhe / ose prezantimi analizohen sipas nivelit të hierarkisë së vlerës së drejtë, që vijon: (i) niveli i parë janë matjet me çmime të kuotuar (të parregulluara) në tregjet aktive për aktivet ose detyrimet identike, (ii) matjet e nivelit të dytë janë teknikat e vlerësimit me të gjitha informacionet materiale të vëzhgueshme për aktivin ose detyrimin, ose drejtpërdrejt (dmth. si çmime) ose indirekt (të derivuara nga çmimet); dhe (iii) matjet e nivelit të tretë janë vlerësime që nuk bazohen në të dhënat e vëzhgueshme të tregut që është, (inputet e pavezgueshme). Drejtuesit aplikojnë gjykimin për kategorizimin e instrumenteve financiare duke përdorur hierarkinë e vlerës së drejtë. Nëse një matje e vlerës së drejtë përdor informacione të vëzhgueshme që kërkojnë një rregullim të rëndësishëm, kjo matje është një matje e Nivelit 3. Rëndësia e një informacioni vlerësohet në matjen e vlerës së drejtë në tërësinë e saj.

Dega nuk ka aktive të cilat maten me vlerën e drejte në datën e raportimit.

Aktivitet dhe detyrimet që nuk maten me vlerën e drejtë, por për të cilat vlera e drejtë është shpalosur

Vlera e drejtë e analizuar sipas nivelit të hierarkisë së vlerës së drejtë dhe vlera kontabël e aktiveve dhe detyrimeve që nuk maten me vlerën e drejtë janë si më poshtë. Të arkëtueshmet e sigurimeve nuk përfshihen pasi për ato nuk kërkohet vlera e drejtë.

	Vlera kontabel	Niveli 1	Vlera e drejtë	
			Niveli 2	Niveli 3
31 dhjetor 2020				
Depozita me afat me banka	9,175,647	-	9,178,829	-
Aktive financiare të mbajtura me kosto të amortizuar	6,528,388	-	6,882,614	-
Aktivitet e risigurimit	5,450,289	-	5,450,289	-
Aktive të tjera financiare	100,258	-	100,258	-
Llogari të arkëtueshme nga sigurimi dhe të tjera	1,194,796	-	1,194,796	-
Mjete monetare dhe ekuivalente me to	919,004	919,004	-	-
31 dhjetor 2019				
Depozita me afat me banka	9,596,947	-	9,600,275	-
Aktive financiare të mbajtura me kosto të amortizuar	4,297,031	-	4,802,715	-
Aktivitet e risigurimit	4,614,791	-	4,614,791	-
Aktive të tjera financiare	115,185	-	115,185	-
Llogari të arkëtueshme nga sigurimi dhe të tjera	1,434,998	-	1,434,998	-
Mjete monetare dhe ekuivalente me to	928,589	928,589	-	-

Aktivitet financiare të mbajtura me koston e amortizuar. Vlera e drejtë e vlerësuar e instrumentave me norme fikse të interesit bazohet në flukset monetare të ardhshme, që pritet të arkëtohen, të skontuara me normat aktuale të interesit për instrumente të reja me rreze të ngjashme kreditore dhe maturime të mbetura të ngjashme. Vlera e drejtë e aktiveve financiare të mbajtura me kosto të amortizuar është përcaktuar në bazë të çmimeve të kuotuar të shpallura nga Banka Qendrore e Kosovës për të njëjtin instrument duke marrë në konsideratë maturim të ngjashëm me maturimin e instrumenteve të mbajtura nga Dega. Detyrimet financiare të Degës janë afatshkurtra dhe vlerat e tyre kontabel zakonisht janë të barabarta me vlerat e tyre të drejta.

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

11. Aktive afatgjata materiale

Lëvizjet gjatë 2020 dhe 2019 janë si më poshtë:

	Mobilje dhe pajisje zyre	Përmiresime të ambjentëve të marra me qera	Vetura	Pajisje kompjuterike	Gjithsej
Kosto					
Në 1 janar 2019	489,012	17,151	299,253	164,662	970,078
Shtesa	35,645	52,496	57,966	74,466	220,573
Pakësime	-	-	(94,202)	-	(94,202)
Në 31 dhjetor 2019	524,657	69,647	263,017	239,128	1,096,449
Shtesa	27,153	18,632	-	29,616	75,401
Pakësime	(1,466)	-	-	(6,645)	(8,111)
Në 31 dhjetor 2020	550,344	88,279	263,017	262,099	1,163,739
Zhvlerësimi i akumuluar					
Në 1 janar 2019	(406,230)	(3,158)	(167,157)	(103,435)	(679,980)
Shpenzimi i vitit	(30,626)	(13,993)	(35,543)	(18,392)	(98,554)
Pakësime	-	-	87,612	-	87,612
Në 31 dhjetor 2019	(436,856)	(17,151)	(115,088)	(121,827)	(690,922)
Shpenzimi i vitit	(23,308)	(7,113)	(29,585)	(26,916)	(86,922)
Pakësime	963	-	-	5,805	6,768
Në 31 dhjetor 2020	(459,201)	(24,264)	(144,673)	(142,938)	(771,076)
Vlera e mbartur					-
Në 31 dhjetor 2019	87,801	52,496	147,929	117,301	405,527
Në 31 dhjetor 2020	91,143	64,015	118,344	119,161	392,663

12. Aktivet me të drejte perdorimi dhe detyrimet për qira

	Ndertesat
Kosto	
Në 1 janar 2019	1,155,811
Shtesa	215,544
Pakësime	(205,325)
Shpenzimet e zhvlerësimit	(137,570)
Në 31 dhjetor 2019	1,028,460
Shtesa	1,259,498
Pakësime	(15,596)
Shpenzimet e zhvlerësimit	(242,681)
Në 31 dhjetor 2020	2,029,681

Shpenzimet në lidhje me pagesat e qirave afatshkurtër që nuk përfshihen në detyrimet e qirasë të përfshira në shpenzimet administrative të vitit 2020 ishin 15,360 Euro (2019: 79,291 Euro).

	2020	2019
Shpenzimet për qirate afatshkurtra	15,360	79,291
Gjithsej	15,360	79,291

Pagesat për qira në vitin 2020 ishin 279,490 Euro (2019: 160,846 Euro). Marrëveshjet e qirasë nuk imponojnë ndonjë kushtezim përveç interesit në aktivet me qira që mbahen nga qiradhënësi. Aktivet me qira nuk mund të përdoren si kolateral për huazimet. Opsionet e zgjatjes dhe ndërprerjes së marrëveshjes janë përfshirë në të gjitha marrëveshjet e qirasë të nënshkruara nga Dega. Këto përdoren për të maksimizuar fleksibilitetin operacional në drejtim të menaxhimit të pasurive të përdorura në operacionet e Degës

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

12. Aktivet me të drejte perdorimi dhe detyrimet për qira (vazhdim)

Tabela më poshtë shpalos një analizë të detyrimeve nga aktivitetet e financimit dhe lëvizjeve në detyrimet e Degës nga aktivitetet e financimit për secilën nga periudhat e paraqitura. Perberesit e këtyre detyrimeve janë ato që raportohen si aktivitete financuese në pasqyrën e rrjedhës së parasë:

	Detyrimet për qira	Gjithsej
Detyrimet nga aktivitetet e financimit 31 dhjetor 2018	-	-
Zbatimi i standartit të ri	1,155,811	1,155,811
Detyrimet nga aktivitetet e financimit 1 janar 2019	1,155,811	1,155,811
Flukset dalese gjate vitit	(160,846)	(160,846)
Marrëveshtet e përfunduara të qirasë	(207,769)	(207,769)
Marrëveshjet e reja të qirasë	215,544	215,544
Interesi i përlogaritur	43,428	43,428
Detyrimet nga aktivitetet e financimit 31 dhjetor 2019	1,046,168	1,046,168
Flukset dalëse e parasë gjatë vitit	(279,490)	(279,490)
Marrëveshjet e përfunduara të qirasë	(15,595)	(15,595)
Marrëveshjet e reja të qirasë	1,259,498	1,259,498
Interesi i përlogaritur	64,455	64,455
Detyrimet nga aktivitetet e financimit 31 dhjetor 2020	2,075,036	2,075,036

13. Aktivet afatgjata jomateriale

	Programe kompjuterike
Kosto	
Në 1 janar 2019	140,396
Shtesa	249,194
Në 31 dhjetor 2019	389,590
Shtesa	54,409
Pakësime	(41,887)
Në 31 dhjetor 2020	402,112
Amortizimi i akumuluar	
Në 1 janar 2019	(59,518)
Shpenzimi i vitit	(22,366)
Në 31 dhjetor 2019	(81,884)
Shpenzimi i vitit	(41,362)
Pakësime	3,505
Në 31 dhjetor 2020	(119,741)
Vlera e mbartur	
Në 31 dhjetor 2019	307,706
Në 31 dhjetor 2020	282,371

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

14. Aktive të risigurimit

Pjesa e risiguresit në detyrimet e sigurimit është si më poshtë:

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
<i>Pjesa e risiguresit në primin e pafituar</i>		
Pronë	532,287	562,855
Shendeti dhe aksidente	91	564
Të tjera	450,128	388,953
	982,506	952,372
<i>Pjesa e risiguresit në dëmet e raportuara</i>		
Mjete motorrike	3,205,740	2,743,344
Pronë	1,094,977	826,610
Shendeti dhe aksidente	149,101	84,488
Të tjera	17,965	7,977
	4,467,783	3,662,419
Gjithsej	5,450,289	4,614,791

Aktivet e risigurimit të Degës nuk janë të siguruara dhe as në vonesë apo të provizionuara. Aktivet monitorohen sipas vlerësimit të kredisë.

Për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2020 dhe 2019 rreziku i kredisë të primeve të ceduara të risigurimit sipas vlerësimit është si më poshtë:

	31 dhjetor 2020				31 dhjetor 2019			
	Prime të ceduara 'në Euro	% e totalit	Aktive të risigurimit 'në Euro	% e totalit	Prime të ceduara 'në Euro	% e totalit	Aktive të risigurimit 'në Euro	% e totalit
Vlerësimi								
A+	4,630,561	82.47%	4,622,890	84.82%	3,962,302	83.34%	3,794,057	82.22%
A	209,161	3.73%	86,077	1.58%	193,664	4.07%	71,881	1.56%
AA	227,740	4.06%	87,386	1.60%	232,464	4.89%	65,625	1.42%
AA-	514,287	9.16%	113,845	2.09%	251,072	5.28%	72,024	1.56%
A-	14,640	0.26%	5,886	0.11%	65,900	1.39%	18,019	0.39%
Pa vlerësuar	18,228	0.32%	534,205	9.80%	48,716	1.02%	593,185	12.85%
Gjithsej	5,614,617	100.00%	5,450,289	100.00%	4,754,118	100.00%	4,614,791	100.00%

Shuma prej 534 mijë Euro (2019: 593 mijë Euro), përfaqëson aktivet e risigurimit, që janë të arkëtueshme nga risiguresit që nuk janë vlerësuar nga agjencitë vlerësuese.

15. Aktive financiare të mbajtura me kosto të amortizuar

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Vlera nominale	6,510,000	4,260,000
Primi i paamortizuar	(37,879)	(38,892)
Interesi i akumuluar	56,267	75,923
Gjithsej	6,528,388	4,297,031

Investimet në letra me vlerë përfshijnë obligacione qeveritare të Republikës së Kosovës, të cilat kanë vlerën e 6,528,338 Euro (2019:4,297,031 Euro). Bonot qeveritare janë blerë duke përdorur tregun primar dhe tregun sekondar përmes Raiffeisen Bank në Kosovë dhe Banka Kombetare Tregtare dhe maturimi është nga tre deri në dhjetë vjet.

Megjithëse obligacionet e Qeverisë së Republikës së Kosovës nuk janë vlerësuar, borxhi publik aktualisht është në nivele nën 20% të PBB-së dhe duke përfshirë rritjen e parashikuar të tij në planin afatmesëm pritet të mbetet nën 30% të PBB-së, tavan i cili konsiderohet konservativ për një vend si Kosova. Niveli i tillë i borxhit publik së bashku me stabilitetin e përgjithshëm buxhetor që kërkon çdo deficit buxhetor të mbetet brenda 2% të PBB-së pas rregullit fiskal të FMN-së, janë faktorët kryesorë në vlerësimin e instrumenteve të Qeverisë së Kosovës si të qëndrueshme.

Si Raiffeisen Bank Kosova ashtu edhe Banka Kombetare Tregtare përmes të cilave blihen obligacionet kanë një vlerësim të qëndrueshëm kreditor, me të parën që vlerësohen si A- nga S&P ndërsa e dyta BB- nga Fitch.

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

16. Depozita me afat me banka

Ndarja e depozitave me afat maturimi mbi tre muaj, por më pak se një vit nga banka është si më poshtë:

Depozita me afat	Agjensia	Vlerësimi	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Banka Kombëtare Tregtare	Fitch	BB-	3,150,000	3,000,000
NLB Kosova	Moody's	BAA2	2,400,000	2,400,000
Turkiye Is Bankasi	Fitch	BB+	1,600,000	1,600,000
Banka për Biznes Kosovë	n/a	-	1,450,000	1,450,000
Banka Qendrore e Kosovës	n/a	-	320,156	320,321
TEB Bank Kosovë	Fitch	B+	180,000	720,000
Interesi i akumuluar	n/a	n/a	75,491	106,626
Gjithsej depozita bankare			9,175,647	9,596,947

Institucionet financiare të pavlerësuara përfshijnë Bankën Qendrore të Kosovës që është organi rregullator për institucionet financiare në Republikën e Kosovës dhe Banka për Biznes që është një bankë lokale. Kjo e fundit është një bankë e qëndrueshme lokale, që operon në tregun lokal, ka aksionarë vendas dhe është e vendosur mirë në treg. Të gjitha bilancet me bankat e mësipërme nuk janë as të vonuara as të rena në vlerë.

Mjetet monetare dhe depozitat e Degës janë vendosur pranë institucioneve financiare si më poshtë:

	Agjensia	Vlerësimi	31 dhjetor 2020		31 dhjetor 2019	
			Depozita dhe llogari rrjedhëse	Nga të cilat llogari rrjedhëse (shënimi 20)	Depozita dhe llogari rrjedhëse	Nga të cilat llogari rrjedhëse (shënimi 20)
ProCredit Bank	Fitch	BBB	13,405	13,405	97,605	97,605
Raiffeisen Bank	Moody's	A3	63,118	63,118	1,819	1,819
Banka Kombetare Tregtare	Fitch	BB-	3,894,722	719,975	3,624,552	605,796
Banka për Biznes	n/a	-	1,489,805	16,293	1,492,888	11,357
TEB	Fitch	B+	212,299	30,950	924,849	192,562
Central Bank of Kosovo	n/a	-	320,156	-	320,322	-
Banka Ekonomike	n/a	-	42	42	78	78
NLB Kosovo	Moody's	BAA2	2,433,360	21,565	2,423,467	11,684
IS Bank	Fitch	BB+	1,667,744	53,656	1,639,956	7,688
Gjithsej mjete monetare dhe depozita bankare			10,094,651	919,004	10,525,536	928,589

Depozitat me afat mbahen me institucionet financiare vendore. Norma e interesit për depozitat me afat gjatë vitit 2020 ishte në intervalet ndërmjet 1.5% deri 2.91% në vit (2019: 1.2% në 2.91% në vit). Në bazë të Rregullës 8 të miratuar nga Banka Qendrore e Kosovës është përcaktuar një shumë minimale kolaterale prej të paktën 10% të kapitalit ose 3,200 mijë Euro të mbahet me llogarinë e BQK-së nderkaq pjesa e mbetur me bankat e tjera tregtare, por jo më shumë se 30% në një bankë të vetme.

17. Shpenzimet e shtyra të marrjes në sigurim

Shpenzimet e shtyra të marrjes në sigurim përfshijnë:

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Komisione të agjentëve	206,989	303,568
Pagat e departamentit të marrjes në sigurim dhe shitjes	148,758	171,262
Tatimi mbi primin	-	132,726
Shpenzimi tatimore për mbikëqyrje	72,031	62,382
Gjithsej	427,778	669,938

Lëvizjet në shpenzimet e shtyra të marrjes në sigurim janë si më poshte:

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Gjendja më 1 janar	669,938	724,033
Rritje në shpenzimet e shtyra të marrjes në sigurim	624,105	894,359
Shpenzimet e marrjes në sigurim	(866,265)	(948,454)
Më 31 dhjetor	427,778	669,938

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

18. Llogari të arkëtueshme nga sigurimi dhe të tjera

Të arkëtueshmet nga sigurimet e agjentëve dhe klientëve perbehen nga:

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Të arkëtueshme nga policëmbajtësit	1,063,508	1,278,118
Të arkëtueshme nga kompanitë e sigurimit	117,166	107,106
Të arkëtueshme nga agjentët	109,165	94,452
Provizioni për të arkëtueshmet e dyshimta të sigurimit	(95,043)	(44,678)
Gjithsej	1,194,796	1,434,998

Lëvizjet në lejimin për humbjet nga rënia në vlerë janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Gjendja më 1 janar	44,678	44,171
Shpenzimi i vitit	50,365	507
Fshirje e borxhit të keq	-	-
Gjendja më 31 dhjetor	95,043	44,678

Dega menaxhon ekspozimin e saj ndaj rrezikut të borxheve të këqija në baza të rregullt duke monitoruar nga afër të arkëtueshmet e saj nga sigurimi.

Llogaritë e arkëtueshme nga sigurimi dhe të tjera më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 të ndara sipas vjetërsisë janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2020	%	31 dhjetor 2019	%
Më pak se 1 muaj	760,209	64%	457,121	32%
1 deri në 3 muaj	262,806	22%	865,894	60%
3 muaj deri në një vit	83,750	7%	54,076	4%
Më shumë se një vit	88,030	7%	57,907	4%
Gjithsej	1,194,796	100%	1,434,998	100%

Cilesia e kreditore e llogarive të arkëtueshme nga sigurimi dhe të tjera paraqitet si më poshtë:

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
As me vonesë as të rena në vlerë	382,173	201,034
Me vonesë por të jo të rena në vlerë	640,842	1,203,482
Të provizionuara	266,824	75,160
Gjithsej të arkëtueshmet bruto	1,289,839	1,479,676
Minus: Lejimi për humbjet nga rënia në vlerë	(95,043)	(44,678)
Gjithsej	1,194,796	1,434,998

19. Aktive të tjera

Aktivët e tjera përfshijnë:

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Fondi i garancisë për BKS	125,000	125,000
Parapagime për BKS për Fondin e Kompensimit	161,088	-
Aktive të tjera financiare	100,258	115,185
Gjithsej	390,346	240,185

Garancia me Byrone e Sigurimit të Kosovës lidhet me Memorandumin e Mirëkuptimit të nënshkruar më 23 Qeshor 2015, ndërmjet Republikës të Serbisë dhe Republikës të Kosovës nëe lidhje me njohjen reciproke dhe njohjen e MTPL dhe përpunimin dhe pagesën e kërkesave si rezultat i aksidenteve të shkaktuara me makinë në juridiksionin e tyre.

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

20. Mjete monetare dhe ekuivalentë me to

	31 dhjetor 2020	31 Dhjetor 2019
Mjete monetare dhe ekuivalente me to në Banka	919,004	928,589
Gjithsej	919,004	928,589

Dega mban shumicën e parave të gatshme në bankat lokale që janë filiale të bankave ndërkombëtare. Sidoqoftë, një pjesë e vogël e parave të gatshme mbahet gjithashtu në bankat që janë në pronësi të aksionarëve lokalë, por që janë vendosur mirë në treg.

Vlerësimi i kredisë i institucioneve financiare me të cilat Dega mban para të gatshme dhe ekuivalentët e tyre paraqiten në shënimin 16.

21. Kapitali themeltar

Mbetjet neto që i takojnë zyrës qendrore përbëhen nga kapitali themeltar i kërkuar dhe rritjet e akumuluaru në mbetjet neto që i takojnë zyrës qendrore. Edhe pse entiteti është një degë, kapitali themeltar kërkohet të depozitohet nga zyra qendrore bazuar në Ligjin e Sigurimeve dhe Rregulloren "Për llogaritjen e minimumit të aftësisë paguese, mjaftueshmërisë së kapitalit dhe fondit të garancisë për siguresit jo-jetë" të datës 23 shkurt 2017. Dega kërkohet të ketë një sasi minimale të kapitalit themeltar prej 3,200 mijë Euro të paguara plotësisht në çdo kohë. Këto fonde depozitohen në BQK dhe bankat e tjera tregtare (referojuni shënimin 15,16). Mbetja neto që i takon zyrës qendrore merret plotësisht në konsideratë në llogaritjen e raporteve rregullatore nga Dega.

22. Detyrime për kontratat e sigurimit

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Gjendja më 1 janar		
Detyrime bruto të sigurimeve për humbje dhe rregullime të humbjeve	9,146,959	10,209,282
Pjesa e risiguresit (shënim 14)	(3,662,419)	(4,804,582)
Detyrime neto të sigurimeve për humbje dhe rregullime të humbjeve	5,484,540	5,404,700
Dëme të ndodhura	5,596,004	7,455,447
Dëme të ndodhura - pjesa e risiguresit	(1,940,540)	(3,592,655)
Dëme të paguara	(4,570,772)	(6,768,677)
Dëme të paguara - pjesa e risiguresit	1,135,175	2,985,725
Detyrime neto të sigurimeve për humbje dhe rregullime të humbjeve	5,704,407	5,484,540
Pjesa e risiguresit (shënim 14)	4,467,783	3,662,419
Detyrime bruto të sigurimeve për humbje dhe rregullime të humbjeve në fund të vitit	10,172,190	9,146,959
Ndryshimi bruto në rezervat për dëmet nga sigurimi	1,025,232	686,772
Minus: Pjesa e risiguresve	(805,366)	(606,931)
Ndryshime në rezervën për dëme, neto	219,866	79,841

Për vlerësimin e detyrimeve të papaguara të sigurimit kërkohet përvojë e konsiderueshme dhe gjykim i drejtë, megjithëse shpenzimi përfundimtar nuk vlerësohet me siguri në datën e raportimit. Detyrimet e sigurimit për humbjet dhe shpenzimet e rregullimit të humbjeve përcaktohen në bazë të informacionit që aktualisht është në dispozicion. Megjithatë, është e natyrshme në natyrën e biznesit se detyrimet përfundimtare mund të ndryshojnë si rezultat i zhvillimeve të mëvonshme. Gjatë vitit që përfundoi më 31 dhjetor 2020, Dega ka kontribuar në Fondin e Kompensimit për Sigurimin e Detyrueshëm ("Fondi i Kompensimit") në shumë prej 349 mijë Euro (2019: 431 mijë Euro). Bordi i Sigurimeve të Kosovës menaxhon Fondin e Kompensimit. Roli i tij është të paguajë kërkesat e sigurimit që lidhen me aksidentet e shkaktuara nga automjetet e pasiguruara, automjetet e panjohura ose ngjarje të tjera të specifikuara. Është financuar në mënyrë të barabartë nga të gjitha shoqëritë e sigurimeve në territorin e Kosovës të licencuar nga BQK-ja për të shitur sigurimet e TPL.

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

23. Rezerva e primit të pafituar

Rezerva e primit të pafituar sipas produktit perbehet nga:

Produkti	31 dhjetor 2020	Ndryshimi për periudhën	31 dhjetor 2019	Ndryshimi për periudhën	31 dhjetor 2018
Mjete motorrike	3,317,946	536,027	2,781,919	402,263	2,379,656
Pronë	603,473	(35,560)	639,033	(139,266)	778,299
Shendeti	132,325	(81,739)	214,064	30,029	184,035
Të tjera	497,117	55,390	441,727	58,269	383,458
Gjithsej	4,550,861	474,118	4,076,743	351,295	3,725,448

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Gjendja më 1 janar	4,076,743	3,725,448
Prime të shkruara gjatë vitit (shiko shënimin 26)	11,574,974	10,919,478
Minus: Prime të fituara gjatë vitit	(11,100,856)	(10,568,183)
Gjendja në 31 dhjetor	4,550,861	4,076,743

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Ndryshimi bruto në rezervën për primin e pafituar	474,118	(351,295)
Ndryshimi në pjesën e risiguruesve (perjashtuar MTPL dhe Aksidente Personale)	(30,133)	(156,246)
Ndryshimi në pjesën e risiguruesve për MTPL dhe Aksidente Personale	(282,462)	201,188
Ndryshimi në rezervën për primin e pafituar, neto	161,523	(306,353)

24. Depozita e risiguruesit

Depozita e risiguruesit më 31 dhjetor 2020 përfshin pjesën e rezervave për demet e pashlyera prej 2,883,086 Euro (2019: 2,450,968 Euro).

Bazuar në marrëveshjen midis palëve, e cila rinovohet çdo vit, VIG Holding mban 50% të dëmeve pezull të MTPL dhe aksidenteve personale. Në këtë drejtim, Dega i paguan VIG Holding një shume interesi që perfaqeson vlerën me kohë të parase, i cili për vitin 2020 ishte 40,977 Euro (2019: 45,986 Euro). Depozita përdoret nga Dega për të shlyer detyrimet e mbetura ose të ardhshme të bëra që kualifikohen për kompensimin e risiguruesit bazuar në marrëveshjen midis palëve e cila rinovohet çdo vit në përputhje me rrethanat.

25. Detyrime nga aktiviteti i sigurimit dhe të tjera

Detyrime nga aktiviteti i sigurimit dhe të tjera përbëhen nga:

Deytrimet e sigurimit	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Të pagueshme ndaj risiguruesve	640,240	843,949
Të pagueshme tregtare dhe të tjera	238,336	106,252
TVSH e pagueshme	106,680	102,673
Të pagueshme ndaj personelit	68,722	54,283
Tatime tjera të pagueshme	27,685	34,360
Të pagueshme për kontributet pensionale	28,016	22,677
Te pagueshme ndaj agjentëve	16,859	12,409
Gjithsej	1,126,538	1,176,603

Të pagueshmet tregtare dhe të tjera përbëhen nga:

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Të pagueshme ndaj furnitorëve	89,785	36,757
Të pagueshme ndaj BQK	44,589	42,235
Detyrime direkte ndaj policëmbajtësve	79,687	19,371
Shpenzime të përlllogaritura	7,138	7,889
Provigjone Ligjore	17,137	-
Gjithsej	238,336	106,252

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

26. Prime të shkruara bruto

Primet e shkruara bruto të sigurimit dhe të risigurimit sipas produkteve detajohen si më poshtë:

	2020	2019
Mjete motorrike	6,146,722	5,227,626
Shëndet dhe aksidente	2,066,567	2,248,806
Prona	2,024,842	1,878,981
Sigurime kufitare	410,266	712,219
Të tjera	926,577	851,846
Gjithsej primet e shkruara bruto	11,574,974	10,919,478

Primet e mjeteve motorrike janë detajuar si më poshtë:

	2020	2019
TPL	5,465,915	4,575,937
Kasko	680,807	651,689
Gjithsej	6,146,722	5,227,626

Primet e shkruara bruto të sigurimit kufitar janë në shumën 410 mijë Euro (2019: 712 mijë Euro) dhe kanë të bëjnë me të ardhurat e përbashkëta nga Byroja e Sigurimeve të Kosovës ("BKS"). BKS është themeluar sipas nenit 29 të Ligjit Nr. 04 / L-018 për Sigurimin e Detyrueshëm të Mjeteve Motorrike ", datë 23 Qershor 2011 dhe administron sistemin për shitjen e sigurimit të detyrueshëm të automjeteve me përgjegjësi të palës së tretë (" TPL ") në kufirin e Territorit të Kosovës për drejtuesit e automjeteve të huaja të regjistruara që nuk janë në posedim të një sigurimi të tillë.

Veprimtaria dhe të ardhurat e institucionit janë të pavarura, kërkesat dhe shpenzimet e përgjithshme ndahen midis të gjitha shoqërive të sigurimeve të licencuara në Kosovë për të shitur sigurimin e TPL brenda territorit të Kosovës. BKS i dërgon çdo shoqëri sigurimi një pjesë mujore të primeve bruto të marra (duke përfshirë TVSH-në dhe tatimin mbi primet, të cilat pastaj përfshihen në deklaratat personale të shoqërive të sigurimit). Çdo shoqëri sigurimi duhet të paguajë për dëmet dhe shpenzimet e tjera administrative të Byrosë dhe aktivitetet e anëtarësimit të BKS. Më 31 dhjetor 2020, Dega mori në konsideratë të gjitha detyrimet që lidhen me Byronë.

27. Prime të ceduara tek risiguresit

Primet e ceduara tek risiguresit sipas produkteve të sigurimit detajohen si më poshtë:

Prime të ceduara tek risiguresit	2020	2019
Mjete motorrike	2,774,069	2,177,660
Prona	159,129	110,016
Shëndet	1,867,520	1,669,707
Të tjera	813,899	796,735
Gjithsej	5,614,617	4,754,118

28. Shpenzimet e marrjes në sigurim

	2020	2019
Mjete motorrike	675,149	716,167
Prona	138,606	181,802
Kasko	31,481	40,856
Të tjera	21,029	9,629
Gjithsej	866,265	948,454

Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

29. Shpenzimet administrative

Marketingu dhe shpenzimet administrative për vitin 2020 dhe 2019 detajohen si më poshtë:

	2020	2019
Përfitimet e punonjësve	780,584	809,868
Zhveleresimi i aktivitetit me të drejtë përdorimi	242,681	137,570
Kontributet në shoqatën e sigurimeve	174,690	181,897
Kontributet në BQK	162,050	150,365
Shpenzime të TI	133,446	69,723
Amortizimi dhe zhvlerësi	128,284	120,920
Shpenzime për zyra	87,476	96,807
Kontribute shoqërore	66,553	82,721
Qiraja dhe kostot e tjera të mirëmbajtjes	66,525	110,402
Shërbime nga palë të treta	55,003	27,919
Renia në vlerë e të arkëtueshmeve	50,365	507
Furnizime zyre	42,312	58,554
Reklamim	33,499	58,987
Transporti	29,091	39,271
Telekomunikacioni	25,042	24,927
Taksat lokale të paguara	4,588	5,715
Shpenzimet e udhëtimit	460	20,815
Të tjera	153,490	137,811
Gjithsej	2,236,139	2,134,779

Shpenzimet e tjera për vitin 2020 dhe 2019 detajohen si më poshtë:

	2020	2019
Shpenzime administrative të zyrës	47,400	68,440
Tarifat e anëtarësimit	44,025	21,516
Gjoha dhe ndëshkime	131	20,733
Tarifat për shërbimet profesionale	18,500	12,500
Shpenzime të tjera	33,219	6,690
Shpenzime për edukim	9,262	5,970
Shpenzime për përfaqësim	545	1,962
Gjithsej	153,490	137,811

Sigma Interlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

30. Të ardhura nga komisionet e risigurimit

Komisionet e risigurimit për vitin 2020 dhe 2019 janë si në vijim:

	2020	2019
Mjete motorrike	1,166,344	765,431
Prona	68,196	180,842
Të tjera	177,084	83,212
Gjithsej	1,411,624	1,029,485

Komisioni i risigurimit llogaritet në bazë të kontratës së risigurimit. Komisioni i risigurimit të MTPL llogaritet në bazë të kontratës Treaty që Dega ka me shoqërinë mëmë VIG HOLDING. Në çdo tremujor llogaritet raporti i dëmeve për secilën kontratë (Viti i Aksidenti) dhe koeficienti i nxjerrë përdoret për të përcaktuar limitin e komisionit pasi ka një strukturë llogaritje të përshkallëzuar.

31. Të ardhura nga investimet dhe shpenzimet financiare

(Shpenzimet)/të ardhurat financiare	2020	2019
<i>Të ardhurat nga investimet</i>		
Interesi nga depozitat	186,030	182,048
Interesi nga bonot e thesarit	191,050	209,111
	377,080	391,159
<i>Shpenzimet financiare</i>		
Interesi nga depozitat	(40,977)	(45,986)
Interesi për shpenzimet e qirasë	(64,047)	(40,984)
Gjithsej	(105,024)	(86,970)

Shpenzimet financiare dhe të ardhurat llogariten duke përdorur metodën e normës efektive të interesit.

Shpenzimet financiare në vlerë prej 40,977 Euro (2019: 45,986 Euro) përfaqësojnë shpenzimet e interesit për depozitën e risiguresit (shënimi 24).

32. Tatimi mbi fitimin

a) Përbërësit e shpenzimit të tatimit mbi të ardhurat

	2020	2019
Tatimi mbi të ardhurat	103,888	14,808
Gjithsej	103,888	14,808

b) Barazimi ndërmjet shpenzimit të tatimit dhe fitimit ose humbjes shumëzuar me normën e zbatueshme të tatimit

	2020	2019
Fitimi/(humbja) para tatimit, shpërndarjeve në zyrën qendrore dhe rimatjes se mbetjeve neto me zyrën qendrore	729,843	(68,915)
Tarifa teorike e taksës me normë ligjore 10% (2019: 10%)	72,984	(6,892)
Efekti tatimor i zërave të cilët nuk janë të zbritshëm ose të vlerësueshëm për qëllime tatimore:		
- Humbjet para 5 Gushtit	7,274	(6,880)
- Të ardhura të tjera të pa tatueshme	(19,105)	(13,655)
- Shpenzime të tjera të pa tatueshme	42,735	42,235
Tatimi në fitim për vitin	103,888	14,808

Tatimi mbi të ardhurat e korporatave në vlerë prej 103,888 Euro (2019: 14,808 Euro) është llogaritur nga Dega sipas kërkesave të Ligjit Nr. 05 / L -029 për tatimin mbi të ardhurat e korporatave i cili është në fuqi duke filluar nga 5 gushti 2019. Legjislacioni i ri tatimor, i nënshtrohet interpretimeve të ndryshme kur zbatohet për transaksionet dhe aktivitetet e Degës. Si pasojë, pozicionet tatimore të marra nga Drejtuesit dhe dokumentacioni zyrtar që mbështet atë mund të sfidohen autoritetet tatimore. Duke marrë parasysh ndryshimet në legjislacion, Administrata Tatimore e Kosovës ("ATK") gradualisht po rrit vëzhgimin e industrisë dhe rrjedhimisht ekziston një rrezik më i lartë i rishikimit të transaksioneve tatimore.

Periudhat fiskale mbeten të hapura për rishikim nga autoritetet në lidhje me taksat për gjashtë vjet kalendarike që paraprijnë vitin kur janë marrë vendimet për rishikimin. Shpenzimet e patatueshme në vlerë prej 42,735 Euro (2019: 42,235 Euro) përfaqësojnë ndikimin e shpenzimeve të bëra nga Dega, gjatë vitit 2020, që nuk janë të zbritshme për qëllime tatimore.

Sigma Interlbanian Vienna Insurance Group sh.a. Dega Kosovë
Shënime shoqëruese të pasqyrave financiare

(Të gjitha shumat janë shprehur në Euro, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

33. Angazhime dhe detyrime të kushtezuara

(i) Juridike

Gjatë rrjedhës normale të biznesit, Dega është përfshirë procese gjyqësore për zgjidhjen e dëmeve pezull. Sipas veshtrimit të Drejtuesve, zgjidhja përfundimtare e këtyre çështjeve nuk do të ketë një efekt negativ në pozicionin financiar të Degës ose në aktivet neto. Rastet gjyqësore janë të zakonshme kur paraqitësit e kërkesave nuk pajtohen me vlerësimin e kryer nga Dega. Drejtuesit vleresojnë kërkesat duke përdorur ekspertizën e jashtme dhe të brendshme gjithashtu duke përfshirë këshillime ligjore. Dega beson se këto vlerësime janë të përshtatshme por pranon se rezultati përfundimtar mund të jetë më i lartë ose më i ulët sesa shuma e ofruar. Më 31 dhjetor 2020 ishin 472 raste pezull, me rezerva totale janë 3,514 mijë Euro (2019: 378 raste me rezerva totale 3,400 mijë Euro). Rezerva për ato raste është pjesë e Detyrimeve për kontratat e sigurimit, përkatësisht rezervës së RBNS për vitin 2020 dhe 2019.

(ii) Ndryshimet rregullatore

Ndryshimet në rregulloret qeveritare në segmentin e biznesit në të cilat vepron Dega

Biznesi i sigurimeve është subjekt mbikëqyrjeje në Kosovë. Qëllimi kryesor i këtyre rregulloreve është mbrojtja e të siguruarve. Ndryshimet në ligjet dhe rregulloret ekzistuese të sigurimit mund të ndikojnë në mënyrën në të cilën Dega zhvillon biznesin dhe në produktet e ofruara. Përveç kësaj, ligjet dhe rregulloret e sigurimit të miratuara dhe ndryshuara herë pas here mund të jenë më kufizuese ose mund të rezultojnë me kosto më të larta se kërkesat aktuale.

34. Palët e lidhura

Palët përgjithësisht konsiderohen të jenë të lidhura në qoftë se palët janë nën kontroll të përbashkët ose nëse njëra palë ka aftësinë të kontrollojë palën tjetër ose mund të ushtrojë ndikim të konsiderueshëm ose kontroll të përbashkët mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare dhe operacionale. Duke marrë parasysh çdo marrëdhënie të mundshme partiake, vëmendja i drejtohet përmbajtjes së marrëdhënies, jo thjesht formës ligjore. Gjatë vitit dega kishte transaksionet e mëposhtme me palët e lidhura:

	Marrëdhënia	2020	2019
Të ardhura			
<i>Komision Risigurimi</i>			
Wiener Versicherung Gruppe	Shoqëria mëmë	1,170,433	777,014
VIG re zajišt'ovna	Njësi nën kontroll të përbashkët	151,454	148,181
Ray sigorta as	Pala kontrolluese përfundimtare	846	561
Wiener städtische	Pala kontrolluese përfundimtare	1,398	975
		1,324,131	926,731
<i>Të ardhura të tjera</i>			
Wiener Versicherung Gruppe	Shoqëria mëmë	743,689	1,145,976
VIG re zajišt'ovna	Njësi nën kontroll të përbashkët	147,307	90,654
Wiener städtische	Pala kontrolluese përfundimtare	88,122	-
		979,118	1,236,630
Shpenzime			
<i>Primi i cëduar në risigurim</i>			
Wiener Versicherung Gruppe	Shoqëria mëmë	(3,072,957)	(2,395,532)
VIG re zajišt'ovna	Njësi nën kontroll të përbashkët	(594,206)	(524,036)
Ray sigorta as	Pala kontrolluese përfundimtare	(2,172)	(15,064)
Wiener städtische	Pala kontrolluese përfundimtare	(17,343)	(11,249)
		(3,686,678)	(2,945,881)
<i>Shpenzime të tjera</i>			
Wiener Versicherung Gruppe	Shoqëria mëmë	(21,590)	(13,899)
		(21,590)	(13,899)
Kompensimi për drejtuesit			
Paga Bruto		(70,000)	(82,917)
Bonus		(2,917)	(44,000)
		(72,917)	(126,917)

Shtojca I – Aftësia paguese

1 Tabela e rezervave për dëme				
	Vitii 3	Viti 2	Viti 1	Viti aktual
1.1 Kërkesat për dëme pezull në fillim të periudhës	7,411,585	7,962,497	8,460,187	9,146,959
1.2 Dëmet e Paguara	3,767,223	4,221,434	6,768,677	4,570,772
1.3 Kërkesat për dëme pezull në fund të periudhës	7,962,497	8,460,187	9,146,959	10,172,191
1.4 Humbjet e ndodhura (1.2 + 1.3) - 1.1	4,318,135	4,719,124	7,455,449	5,596,003
1.5 Mesatarja e humbjeve të ndodhura			5,497,569	5,923,525
2 Tabela e pjesës së kërkesave nga risiguruesi				
2.1 Pjesa e Risigurimit për dëmet pezull në fillim të periudhës	2,619,185	3,083,795	3,055,487	3,662,419
2.2 Risigurimi I pranuar	730,568	1,151,580	2,985,725	1,135,175
2.3 Pjesa e Risigurimit për dëmet pezull në fund të periudhës	3,083,795	3,055,487	3,662,418	4,467,783
2.4 Pjesa e Risigurimit për humbjet e ndodhura	1,195,178	1,123,272	3,592,656	1,940,539
2.5 Neto humbjet e ndodhura (dëmet e mbajtura)				
2.6 Niveli i mbajtjes	3,122,957	3,595,852	3,862,793	3,655,463
2.7 Mesatarja e nivelit të mbajtjes	72%	76%	52%	65%
			67%	64%
3 Në bazë të primeve				
3.1 Bruto primet e shkruara			10,919,478	11,574,974
3.2 Ndryshimi i primeve			(351,295)	(474,118)
3.3 Për Kl: 11,12,13 rritje e primit për 50%			394,963	434,078
3.4 Tjera (taksa dhe risigurimi)			-	-
3.5 Gjithsej			11,314,441	12,009,052
3.6 Shtresa e parë (fikse deri në 10 milionë)			10,000,000	10,000,000
3.7 Shtresa e dytë (mbi 10 milionë)			1,314,441	2,009,052
3.8 Përqindja e shtresës së parë (fikse)			18%	18%
3.9 Përqindja e shtresës së dytë (fikse)			16%	16%
3.10 Rezultati në bazë të primeve			2,010,311	2,121,448
3.11 Niveli i mbajtjes			64%	63%
3.12 Rezultat i aftësisë paguese në bazë të primeve			1,342,425	1,326,800
4 Në bazë të dëmeve				
4.1 Bruto dëmet e ndodhura (shih tabelën e dëmeve)			5,497,569	5,923,535
4.2 Shtresa e parë (fikse)			7,000,000	7,000,000
4.3 Shtresa e dyte			-	-
4.4 Përqindja e shtresës së parë (fikse)			26%	26%
4.5 Përqindja e shtresës së dytë (fikse)			23%	23%
4.6 Shuma e shtresës së parë			1,429,368	1,540,117
4.7 Raporti midis dëmeve të ndodhura neto dhe bruto			67%	63%
4.8 Përqindja minimale			50%	50%
5 Rezultat i aftësisë paguese në bazë të dëmeve			954,489	963,223
5 Aftësia paguese e kërkuar (Solenca)				
5.1 Ne bazë të primeve			1,342,425	1,326,800
5.2 Ne bazë të dëmeve			954,489	963,223
5.3 Aftësia Paguese e kërkuar			1,342,425	1,326,800
5.4 Aftësia Paguese e kërkuar për vitin paraprak			-	1,342,425
5.5 Aftësia paguese në baze të rritjes 150%			2,013,638	2,013,638

Shtojca II – Tabela për llogaritjen e kapitalit

	2019	2020
I KAPITALI BAZE, Neni 4: (1 + 2 + 3)	5,455,646	6,003,020
1 Kapitali aksionar i paguar i siguruesve në para të gatshme	3,200,000	3,200,000
2 Rezervat e kapitalit (rezervat e njohura me ligj dhe rezervat e lira),	-	-
3 Fitimet e akumuluar të mbartura pas zbritjes së dividendëve për t'u paguar	2,255,646	2,803,020
II ELEMENTET E ZBRITSHME NGA KAPITALI BAZË, Neni 4: (1 + 2 + 3 + 4)	(51,205)	-
1 Aksionet e veta të riblera	-	-
2 Investimet në aktivet e paprekshme (jo-materiale);	-	-
3 Humbjet e bartura dhe humbjet e vitit aktual (ushtrimor);	(51,205)	-
4 Diferenca midis rezervave për dëme të diskontuara dhe pa diskontuara	-	-
III KAPITALI SHITES, Neni 5: (1 + 2 + 3 + 4), max 50%	-	-
Kapitali aksionar i siguruesit, i cili përbëhet nga emetimi i aksioneve preferenciale sipas shumës	-	-
1 nominale të tyre të paguara në formën e parasë së gatshme në ekuitetin e siguruesit	-	-
2 Instrumentet e borxhit të varur,	-	-
3 Rezervat e kapitalit që lidhen me aksionet preferenciale	-	-
4 Elementet tjera	-	-
IV KAPITALI RREGULLATOR, (I - II + III)	5,404,441	6,003,020
V ELEMENTET E ZBRITSHME NË LLOGARITJEN E KAPITALIT, Neni 6: (1 + 2)	-	-
1 Pjesmarrjet apo zoterimet në pronesite e shoqerive tjera	-	-
2 Investimet në instrumentet e borgjit të varur	-	-
VI Aktivet jo likuide, Neni 6; (1 deri 9)	1,176,021	981,511
1 primet e arkëtueshme dhe debitorët nga risigurimi mbi 180 ditë	15,527	122,165
2 huatë dhe llogaritë e arkëtueshme me palë të ndërlidhura	-	-
3 debitorët dhe llogaritë tjera të arkëtueshme, të cilat nuk rrjedhin nga veprimtaria e sigurimit	-	-
4 huatë nga brokerat dhe agjentët	-	-
5 100% të shpenzimeve të parapaguara dhe aktivet të shtyra tatimore	669,938	427,778
6 aktivet tjera, të cilat nuk janë të lira nga çdo përgjegjësi apo detyrim	-	-
7 aktivet tjera, të cilat nuk janë lehtësisht të konvertueshme në para të gatshme	-	-
8 aktivet e paprekshme	307,706	392,663
9 Other	182,850	132,059
VII Aktivet neto - Kapitali në dispozicion (IV - V - VI)	4,228,420	4,928,355
VIII Fondi garantues sipas ligjit	3,200,000	3,200,000
IX Kërkesa për kapital sipas Fondit Garantues	1,028,420	1,728,355
X Kërkesa për mbulushmeri të solvences	2,328,551	2,013,638
XI Kërkesa përfundimtare për shtim të kapitalit	-	-